

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN FLÖRT ŞİDDETİ
TUTUMUNUN VE KABULÜNÜN DUYGUSAL ZEKA
DÜZEYLERİ İLE İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Merve KELEŞ

Psikoloji Ana Bilim Dalı

Klinik Psikoloji Programı

MAYIS, 2024

T.C.

İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN FLÖRT ŞİDDETİ TUTUMU
VE KABULÜNÜN DUYGUSAL ZEKA DÜZEYLERİ İLE
İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Merve KELEŞ

(Y2212.480031)

Psikoloji Ana Bilim Dalı

Klinik Psikoloji Programı

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Beyza Naz DENİZ

MAYIS, 2024

ONAY SAYFASI

ONUR SÖZÜ

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddeti Tutumunun ve Kabulünün Duygusal Zeka Düzeyleri ile İlişkinin İncelenmesi” adlı çalışmanın, tezin fikir aşamasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurulmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve onurumla beyan ederim.

Merve KELEŞ

ÖNSÖZ

Yüksek lisans sürecimin başlamasında ektiği tohumla hayatımın bu döneminin ve geleceğimin dönüşmesinde büyük paya sahip olan Şenol CANDAŞ'a teşekkür ederim.

Hayallerinin peşinden koşan çocukların, kız çocuklarının ve kadınların eğitim haklarının desteklenmesinin hayatlarında nasıl bir etkiye sahip olduğunun bilincinde ve farkında olan, eğitim hayatım boyunca sevgi ve sabırla yanımda olan, benden maddi- manevi desteklerini esirgemeyen annem Nejla KELEŞ'e, babam Selçuk KELEŞ'e, kardeşim Buğrahan KELEŞ'e teşekkür ederim.

Bu çalışmanın yürütülmesi sürecindeki katkılarından dolayı danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Beyza Naz DENİZ'e teşekkür ederim.

Süreç boyunca desteklerini esirgemeyen tüm arkadaşlarıma, dostlarıma ve meslektaşlarıma teşekkür ederim.

Bu çalışmaya gönüllü olarak katılım gösteren tüm katılımcılara teşekkür ederim.

Ve sevgili kendim, bu emek dolu süreçte mümkün oldukça şefkatle kendini desteklemeye çalışmandan ötürü sana teşekkür ederim.

Merve KELEŞ

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN FLÖRT ŞİDDETİ TUTUMUNUN VE KABULÜNÜN DUYGUSAL ZEKA DÜZEYLERİ İLE İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ

ÖZET

Günümüzde bireylerin fiziksel ve ruhsal sağlık bütünlüklerine zarar verebilen, kimi zaman kolayca görünebilen kimi zaman kolayca görünemeyen ve bir şiddet türü olan flört şiddetine, kişiler arası ilişkilerde sıklıkla rastlanmaktadır. Toplum içerisinde pek çok kez rastlanılan bu durum, bünyesinde; fiziksel şiddeti, cinsel şiddeti, psikolojik şiddeti, sosyal şiddeti, dijital şiddeti ve ekonomik şiddeti barındırabilmektedir.

Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin flört şiddeti ve kabulünün duygusal zeka düzeyleri ile arasındaki ilişki incelenmiştir. Bu çalışmada demografik bilgi formu, Flört Şiddeti Tutum Ölçeği, Çiftler Arası Şiddeti Kabul Ölçeği, Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zeka Ölçeği kullanılmıştır. Elde edilen veriler SPSS 27.0 programında analiz edilmiştir.

Çalışmaya katılan kadın üniversite öğrencilerinin duygusal zeka düzeyleri ve çiftler arası şiddeti kabulü arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Çalışmaya katılan üniversite öğrencilerinin duygusal zeka düzeyleri ve çiftler arası şiddeti kabulü arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Çalışmaya katılan üniversite öğrencilerinin duygusal zeka düzeyleri ile flört şiddeti tutumu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Çalışmaya katılan kadın üniversite öğrencilerinin duygusal zeka düzeyinin yüksek olması flört şiddetini desteklemeyen tutumlarını artırırken çiftler arası şiddeti kabullerinin düşük olmasına etki etmekte olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Çalışmaya katılan üniversite öğrencilerinin duygusal zeka düzeyinin yüksek olması flört şiddetini desteklemeyen tutumlarını artırırken çiftler arası şiddeti kabullerinin düşük olmasıyla ilişkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Şiddet, Flört Şiddeti, Flört Şiddeti Tutumu, Zeka, Duygusal
Zeka

**INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN
UNIVERSITY STUDENTS' ATTITUDES AND ACCEPTANCE OF
FLItting VIOLENCE AND THEIR EMOTIONAL INTELLIGENCE
LEVELS**

ABSTRACT

In recent times, dating violence, which is a type of violence that is sometimes easily visible and sometimes not easily visible against the physical and mental health integrity of individuals, is frequently encountered in interpersonal relationships. This situation, which is encountered many times in society; It can include physical violence, sexual violence, psychological violence, social violence, digital violence and economic violence.

In this study, the relationship between university students' dating violence and acceptance and their emotional intelligence levels was examined. In this study, demographic information form, Dating Violence Attitude Scale, Dyadic Violence Acceptance Scale, and Revised Schutte Emotional Intelligence Scale were used. The obtained data were analyzed in SPSS 27.0 program.

A significant relationship was found between the emotional intelligence levels of female university students participating in the study and their acceptance of couple violence. A significant relationship was found between the emotional intelligence levels of the university students participating in the study and their acceptance of couple violence. A significant relationship was found between the emotional intelligence levels of the university students participating in the study and their attitude towards dating violence. It was concluded that the high level of emotional intelligence of the female university students participating in the study increases their attitudes that do not support dating violence and affects their low acceptance of violence between couples. It has been concluded that the high level of emotional intelligence of the university students participating in the study increases

their attitudes that do not support dating violence and affects their low acceptance of violence between couples.

Keywords: Violence, Dating Violence, Dating Violence Attitude, Intelligence, Emotional Intelligence

İÇİNDEKİLER

ONUR SÖZÜ	ii
ÖNSÖZ.....	iii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER	viii
KISALTMALAR LİSTESİ.....	x
ÇİZELGELER LİSTESİ.....	xi
I.GİRİŞ.....	1
A. Araştırmanın Konusu	1
B. Araştırmanın Amacı	2
C. Araştırmanın Önemi	2
D. Hipotezler	3
E. Araştırmanın Sayıtları	3
F. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	3
II. KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	5
A. Şiddet.....	5
2. Şiddetin Türleri	9
a. Kendine Yönelik Şiddet	9
b. Kişilerarası Şiddet.....	10
c. Toplu Şiddet	10
3. Flört Şiddeti ve Flört Şiddeti Tutumu	10
a. Flört Şiddeti Türleri.....	12
i. Fiziksel Şiddet.....	12
ii. Psikolojik Şiddet	13
iii. Cinsel Şiddet	17
iv. Dijital Şiddet	17
v. Ekonomik Şiddet.....	18
b. Flört Şiddeti Tutumu.....	18
B. Duygu	19

C. Zeka	20
1. Duygusal Zeka	21
a. Salovey ve Mayer Duygusal Zeka Modeli	21
b. Daniel Goleman Duygusal Zeka Modeli	22
c. Bar-On Karma Modeli	23
III. YÖNTEM	25
A. Araştırmanın Yöntemi	25
B. Araştırma Deseni	25
C. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi	25
D. Veri Toplama Araçları	25
1. Demografik bilgi formu	26
2. Flört Şiddeti Tutum Ölçeği	26
3. Çiftler Arası Şiddeti Kabul Ölçeği	26
4. Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zekâ Ölçeği	27
E. Veri Toplama İşlemi	28
F. Verilerin analizi	28
IV .BULGULAR.....	29
A. Sosyodemografik Özelliklere İlişkin Bulgular.....	29
B. Normallik Analizine İlişkin Bulgular	33
C. Ölçeklerin Analizi	34
V. TARTIŞMA	38
VI. SONUÇ VE ÖNERİLER	44
V. KAYNAKÇA	46
EKLER.....	59
ÖZGEÇMİŞ.....	68

KISALTMALAR LİSTESİ

- ÇAŞKÖ** : Çiftler Arası Şiddeti Kabul Ölçeği
- DSÖ** : Dünya Sağlık Örgütü
- FŞTÖ** : Flört Şiddeti Tutum Ölçeği
- GGSDYZÖ** : Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zeka Ölçeği
- ICD** : Uluslararası Hastalık Sınıflandırması
- KCDP** : Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu
- TDK** : Türk Dil Kurumu
- TÜİK** : Türkiye İstatistik Kurumu
- TSSB** : Travma Sonrası Stres Bozukluğu
- WHO** : World Health Organization (Dünya Sağlık Örgütü)

ÇİZELGELER LİSTESİ

Çizelge 1: Katılımcıların Cinsiyet Dağılımı	29
Çizelge 2: Katılımcıların Ekonomik Durumlarının Dağılımı	29
Çizelge 3: Ölçeklerin Betimleyici İstatistik Değerleri	30
Çizelge 4: Ölçeklerin Cinsiyet Değişkenine Göre Betimleyici İstatistik Değerleri...	31
Çizelge 5: Kolmogorov-Smirnov Normallik Testi	34
Çizelge 6: Erkek Üniversite Öğrencilerinin Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zeka Puanları ile Çiftler Arası Şiddeti Kabul Puanlarının Analizi	34
Çizelge 7: Erkek Üniversitesi Öğrencilerinin Flört Şiddeti Tutumları Puanları ile Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zeka Puanlarının Analizi.....	35
Çizelge 8: Kadın Üniversite Öğrencilerinin Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zeka Puanları ile Çiftler Arası Şiddeti Kabul Puanlarının Analizi	35
Çizelge 9: Kadın Üniversitesi Öğrencilerinin Flört Şiddeti Tutumları Puanları ile Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zeka Puanlarının Analizi.....	36
Çizelge 10: Üniversite Öğrencilerinin Çiftler Arası Şiddeti Kabul Ölçeği Puanlarının ve Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zeka Ölçeği Puanlarının Analizi	36
Çizelge 11: Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddeti Tutumu Ölçeği Puanları ile Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zeka Ölçeği Puanlarının Analizi	37

I.GİRİŞ

A. Araştırmanın Konusu

Temelde sosyal bir varlık olarak yaşamına devam eden insan, hayatını pek çok kişiye temas ederek ilişkisel bir biçimde devam ettirmektedir (Fiske, 1992). Bu temas, insanların romantik, erotik, duygusal, sevme-sevilme ve aidiyet gibi ihtiyaçlarını karşılama motivasyonu ile hareket etmelerine ve duygusal çekim hissetmelerine aracı olabilmektedir (Baumeister ve Leary, 1995). Bu ihtiyaçların birbirleriyle karşılanabileceğini öngören kişiler birbirini daha yakından tanıma arzusunda olabilmektedir. Bu iki partnerin resmiyette olmayan ama iki kişinin kararıyla evlilik, nişan gibi süreçlerin haricinde oluşan romantik ilişkilerine “flört” denilmektedir (Straus, 2004). Halk arasında zaman zaman “çıkma” şeklinde de isimlendirilebilmektedir. İki kişi arasında oluşan bu duygusal çekimin getirdiği ilişki, diğer arkadaşlık ilişkilerinden farklı olabilmektedir (Murray ve Kardatzke, 2007). Straus’un (2004) yaptığı flört tanımına göre; Flört kavramı içerisinde nişanlılık ya da evlilik süreçleri bulunmamaktadır. Nişanlılık ya da evlilik süreci öncesi romantik ilişkide bulunan, birbirleriyle zaman geçirip birbirlerini tanıma, çeşitli sosyal, duygusal, fiziksel aktivitelerde bulunarak zaman geçirmeye ve ortak olarak bu romantik ilişki sürecini yürütmeye “flört süreci” denilmektedir (Murray ve Kardatzke, 2007). Flört sürecinin ne kadar sürmesi gerektiği konusunda bir sınırlama yoktur. Flört süreci ve flört ilişkisi kişilerin kendi dinamiklerine ve oluşturdukları ilişki dinamiklerine göre değişim göstermektedir (Straus, 2004).

Değişen dünyada değişmeye çalışan insan, kişiler arası ilişkilerinde kimi zaman ilişkisel problemlerini, yaşanabilecek çatışmaları sağlıklı bir şekilde yönetebilirken kimi zaman da yaşanabilecek çatışmaları sağlıklı bir şekilde yönetememektedirler. Flört süreci içerisinde yaşanan çatışmalar sağlıklı baş etme yöntemleriyle ele alınamadığında flört şiddetine sebep olabileceği belirtilmektedir (Türk vd., 2020). Örneğin, Türk ve diğerlerinin (2020) flört şiddeti ve nedenleri üzerine ortaya koyduğu derleme çalışmasında bağlanma stilleri, travmatik çocukluk deneyimleri, sosyo-kültürel etmenler gibi birçok faktörün flört şiddetine sebep

olduğu gösterilmektedir. Flört Şiddeti tüm dünyada kabul gören bir halk sağlığı problemi olup bireylerin romantik ilişkilerinde sıklıkla karşı karŐıya kaldıkları bir durumdur (KoÇak ve Can, 2019). Bu nedenle flört Şiddetine yol aÇan etmenlerin incelenmesi önemli görülmektedir. Literatürdeki alıŐmalar göstermektedir ki bu etmenler arasında duygusal zekanın önemli bir yeri bulunmaktadır (Fernndez-Gonzlez vd., 2018; Shorey vd., 2011; Stappenbeck vd., 2016). Konuyla ilgili incelenen çalışmalar doğrultusunda bu araştırma niversite ğrencilerinin flört Şiddeti tutumu ve kabulünün duygusal zeka düzeyleri ile arasındaki ilişkinin incelenmesini hedeflemektedir.

B. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, Türkiye’de 2023-2024 akademik yılında lisans düzeyinde öğrenimine devam eden 18 yaş üzeri niversite ğrencilerinin flört Şiddeti tutumu ve kabulünün duygusal zeka düzeyleri ile arasındaki ilişkinin incelenmesi olarak belirlenmiştir. Duygusal zeka düzeyinin flört Şiddeti tutumu ve kabulüyle arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığı incelenmektedir.

C. Araştırmanın nemi

Bu araştırmanın 18 yaş üzerindeki lisans düzeyi niversite öğrencileri arasında yapılmasına karar verilmiştir. Duygusal zeka düzeyinin flört Şiddeti tutumu ve kabulünün üzerindeki etkisini anlamak amaŐlanmıŐtır. Buradan hareketle duygusal zeka düzeyinin dŐuk seviyede olmasının ya da yüksek seviyede olmasının flört Şiddeti tutumu ve kabulüyle ilişkili olup olmadığı araŐtırılmak istenmektedir. Duygusal zeka düzeyinin dŐuklđnn flört Şiddeti tutumu ile pozitif yönlü, flört Şiddeti kabulüyle negatif yönlü iliŐkilenmesi durumunda duygusal zekayı geliştirebilecek hizmetlerin sunulmasının çiftler arasındaki Şiddetin azalmasında etken olabileceği tartıŐılabilir. Dolayısıyla duygusal zeka düzeyinin flört Şiddeti tutumu ve kabulüyle ilişkili olup olmadığını fark etmek ve Şiddetin önüne geçebilmek için duygusal zeka ile ilgili nasıl çalışmalar yapılabileceği önemsenmektedir.

D. Hipotezler

Yapılan araştırmanın amacına yönelik kurulan hipotezler aşağıdadır.

Hipotez 1: Erkek üniversite öğrencilerinin çiftler arası şiddeti kabulü ile duygusal zeka düzeyleri arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki vardır.

Hipotez 2: Erkek üniversite öğrencilerinin flört şiddeti tutumları ile duygusal zeka düzeyleri arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır.

Hipotez 3: Kadın üniversite öğrencilerinin çiftler arası şiddeti kabulü ile duygusal zeka düzeyleri arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki vardır.

Hipotez 4: Kadın üniversite öğrencilerinin flört şiddeti tutumları ile duygusal zeka düzeyleri arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır.

Hipotez 5: Üniversite öğrencileri arasında çiftler arası şiddeti kabulünün duygusal zeka düzeyleri ile negatif yönde anlamlı ilişkisi vardır.

Hipotez 6: Üniversite öğrencileri arasında flört şiddeti tutumları ile duygusal zeka düzeyleri arasında pozitif yönde anlamlı ilişki vardır.

E. Araştırmanın Sayıtları

Yapılan bu çalışmada;

Kullanılan ölçeklerin geçerli ve güvenilir olduğu, Kullanılan ölçeklerin araştırmanın konusuna uygun olduğu, Seçilen örneklem grubunun evreni yansıttığı, Araştırmaya katılan katılımcıların 18 yaş üzerinde lisans düzeyinde öğrenim görmekte olan üniversite öğrencisi olduğu, Katılımcıların araştırmaya gönüllü ve isteyerek katıldığı, Seçilen örneklem grubundaki öğrencilerin ölçekte yer alan maddeleri tarafsız ve ciddi bir şekilde cevapladığı varsayılmıştır.

F. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırmanın sınırlılıklarından aşağıda bahsedilmiştir.

Araştırmanın örneklemini 18 yaş üzerindeki lisans düzeyi üniversite öğrencileri ile oluşturulmuştur. Ve yalnızca gönüllü katılımcılardan oluşmaktadır, araştırmada

kullanılan veri toplama araçları gönüllülük esasına dayanarak internet üzerinden toplanmıştır. Araştırma, 18 yaş üzerindeki lisans düzeyinde öğrenim görmekte olan 280 üniversite öğrencisinden oluşmaktadır. Araştırmadan elde edilen veriler, katılımcıların veri toplama araçlarında yer alan sorulara verdikleri cevaplar ile sınırlıdır. Yapılan bu araştırma, 18 yaş üzerindeki 280 üniversite öğrencisi katılımcının öznel değerlendirmesi ile sınırlıdır. Araştırmada konuyla ilgili olarak yapılan literatür taraması neticesinde ulaşılan kaynaklar ve araştırmanın örneklemini oluşturmakta olan 18 yaş üzerindeki lisans öğrenimine devam eden üniversite öğrencilerinden olan katılımcılar ile sınırlıdır. Araştırma örneklemini sayıca sınırlı olduğundan ve bu nedenle örneklemin demografik özellikler açısından eşit dağılmamış olması da araştırma sınırlılıklarındandır.

Veriler internet üzerinden toplandı için yüz yüze görüşme yapılamamıştır. Bu sebeple de konuyla ilgili detaylı bilgilerin alınması fırsatı yakalanamamıştır. Sadece veri toplama araçlarından elde edilen sosyodemografik özelliklere ve verilen formlardan alınan bilgilere bağlı kalmıştır. Araştırmada elde edilen veriler çalışmaya katılan kişilerin bildirdikleri bilgilere dayanmaktadır. Sadece bu bilgilere bağlı kalınmasından ötürü bulguların tamamının doğruyu yansıtmayabileceği düşünülmektedir.

II. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

A. Şiddet

Çevremizde, ailemizde, arkadaşlık ilişkilerimizde, romantik ilişkilerimizde, okulumuzda, kamusal alanlarda, şehrimizde, ülkemizde ve dünyamızda hemen hemen her gün doğrudan veya dolaylı yoldan karşılaştığımız şiddet, hayatımızda önemli derecede olumsuz etki yaratmasıyla beraber değişen ve gelişen dünyada fark edilmesi ve önlenmesi güç konular arasında yer almaktadır (Baldan ve Akış, 2017). Gerek kişinin kendisine uyguladığı, gerek kişi ya da kişilere, gerekse bir topluluğa uyguladığı şiddetle karşılaşmamız mümkündür (Baldan ve Akış, 2017).

Şiddet kavramının dilimize 15. Yüzyılda Arapçadan Osmanlı Türkçesi'ne geçtiği düşünülmektedir. Tekil hali *şidd*, çoğul hali *şiddad* olan bu kavram, katılık, sertlik, anlamlarını karşılamaktadır (Büker ve Eziler Kıran, t.y. s.11). Dünya sağlık örgütü şiddeti: Bireyin kendisine, bir diğerine, bir gruba ya da topluma karşı; yaralama, öldürme, psikolojik olarak zarar verme ya da mahrum bırakmaya sebep olan fiziksel güç kullanma olarak tanımlamaktadır (DSÖ, 2002).

Şiddet ile ilgili yapılmış olan tanımlardan bir diğerinde de şiddet, huzurun bozulmasına ve tartışmalara sebep olabilen, fiziksel olabileceği gibi fiziksel olmayan davranışları da barındırabilen ve bunun neticesinde fiziksel veya duygusal acı veren eylemler olarak tanımlanmaktadır (Danık, 2000; aktaran Aslan vd., 2008).

Yapılan tanımlamalardan biri de 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanuna İlişkin Uygulama Yönetmeliği'nde bulunmaktadır. Bu yönetmeliğe göre şiddet (6284 Sayılı Ailenin Korunması, 2012): “Bireyin, fiziksel, cinsel, psikolojik ya da ekonomik bakımdan zarar görmesiyle ya da acı duymasıyla sonuçlanan veya sonuçlanması olası eylemleri, bu duruma yönelik tehdit ve baskıyı veya özgünlüğe keyfi engel koyulmasını da barındıran, toplumsal, kamusal veya özel bir alanda meydana gelen fiziksel cinsel, psikolojik, sözlü veya ekonomik her çeşit tutum ve davranıştır.” Yapılan tanımlamalardan da anlaşılacağı üzere şiddet, birey düzeyinde de toplum düzeyinde de etkisi olan bir durum olarak

karşımıza çıkmaktadır. Günümüzde yaşamın pek çok alanında psikolojik, sosyal, fiziksel, cinsel, ekonomik, dijital yönleriyle kendini gösteren şiddet, buna bağlı olarak etkileyen ve etkilenen kişilerin; şiddet uygulayıcısı ve şiddet mağduru kişilerin incelenmesi, halk sağlığı araştırmacıları için önemli bir noktada durmaktadır (Türk vd., 2020).

Türkiye'deki kadın cinayetleriyle ilgili Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu (KCDP)'nin yaptığı çalışmalar göstermektedir ki Türkiye'de 2017'de kadın ölümlerinin %22'si öldürme anındaki eşi, %9'u öldürme anındaki erkek arkadaşı, %5'i boşandığı, %3'ü ise ayrıldığı eski erkek arkadaşı tarafından gerçekleştirilmiştir (KCDP, 2017). 2019 yılına gelindiğinde öldürülen 474 kadının 134'ünün (%29) kocası, 51'inin (%11) romantik ilişki içinde olduğu kişi, 25'inin (%5) eski kocası ve 8'inin (%2) eski romantik ilişki partneri tarafından öldürüldüğü belirlenmiştir (KCDP, 2019). Şiddete maruz bırakılan kadınlarla yapılan araştırmalara bakıldığında kadınların partnerleri tarafından fiziksel şiddete maruz bırakılma yaygınlığının %13 ile %61 arasında olduğunu görmekteyiz, cinsel şiddete maruz bırakılma yaygınlığına baktığımızda ise bu oran %6 ile %59 arasında karşımıza çıkmaktadır. Her iki şiddet çeşidine birden maruz bırakılma yaygınlığı ise %15 ile %75 arasındadır (WHO, 2005, s.28). Bu veriler incelendiğinde maktül kadınların yıllar içinde hayatının bir döneminde romantik ilişki içerisinde bulunduğu partneri ve kocası tarafından öldürülme oranının arttığı gözlenmektedir.

Görüldüğü gibi flört şiddeti oldukça yaygınlaşmış bir durumdur, bu durumun bir halk sağlığı sorunu olduğu ve toplumlarda değişik şekillerde yansıyan toplumsal bir problem olduğu görülmektedir. Yapılan çalışmalar dünyanın pek çok ülkesinde flört şiddetinin görülme sıklığının yüksek olduğunu göstermektedir. Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) %53 olan bu oran (Johnson vd., 2015), Brezilya'da %76'ya kadar çıkmaktadır (Flake vd., 2013). Çin'de flört şiddetinin görülme sıklığı %59 iken, Hindistan'da bu oran %16, Kırgızistan'da bu oranın %42, Nijerya'da %18 olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır (Pengpid ve Peltzer, 2016).

Şiddet, kadınlar ve erkekler arasında çift yönlü olarak işlemektedir. Bu durumda erkekler de şiddete maruz kalmaktadırlar. Ancak ataerkil yapıdaki pek çok toplumda erkeğin daha yukarıda konumlandırılmasından dolayı kadın tarafından şiddete maruz bırakılması yadırganmakla beraber bazı toplumlarda kabul edilemez

dahi görülebilmektedir. Bu algılayış ve kabul görüş erkeklerin yardım istemesini ve şiddetin kayıtlara geçmesini zorlaştırmaktadır (Adak, 2013, s.8).

Bireylerin karşılaştığı bireysel ve toplumsal engellerle başa çıkamamasıyla oluşan engellenmişlik ve yoksunluk duyguları da şiddetin nedenleri arasında sayılabilmektedir (Yakut, 2012). Şiddet uygulamaya ve uygulanan şiddetin devam etmesine zemin hazırlayan pek çok etmen vardır ama sebebi ne olursa olsun bu durumlar şiddeti meşru kılmamaktadır. Şiddet, ‘psiko-biyolojik faktörlerin dış çevre ile etkileşiminin bir sonucudur’ (İftar, 2016). Flört şiddeti, güç, baskı ve yıpratma ile bireylere; duygusal, psikolojik ve fiziksel olarak zarar veren davranışlar bütünü olarak tanımlanabilmektedir (Norşenli, 2009).

1. Şiddetin Sebepleri

Çok boyutlu ve karmaşık bir yapı olan şiddetin tek bir sebeple ilişkilendirilmesi zor olmakla beraber, şiddetin meydana gelmesinde pek çok faktör rol oynamaktadır. Çeşitli kaynaklarda, insanlardaki şiddet eğiliminin kaynağı ile alakalı birbirinden farklı görüşler mevcuttur (İnandı ve Yıldız, 2014, s. 139-140). Şiddet davranışının ve eğiliminin doğasının anlaşılması ve şiddet olgusuna karşı koruyucu önlemlerin geliştirilebilmesi için şiddetin risk faktörlerinin ve nedenlerinin bilinmesi oldukça önemli rol oynamaktadır (Aküzüm ve Oral, 2015, s.22). Lorenz’e göre, herhangi bir suç işlendiğinde, kişisel anlaşmazlık yaşandığında, çıkan tartışmalarda, savaşlarda ortaya çıkan şiddet, genetik olarak kodlanmıştır ve ortaya çıkmak için uygun durumu beklemektedir (Bakır, 2019, s.13; Kocabaşoğlu vd., 2000, s.27).

Davranışçılar tarafından yapılan bir açıklamada; Skinner ve Watson insan davranışlarının temelinde toplumsal koşullanma olduğunu söylemektedirler (Skinner, 1965; Watson, 1913). Bu bağlamda kişinin hayatı süresince içinden geçtiği kültürel süreç davranışlara, davranışların doğru-yanlış, iyi-kötü olarak değerlendirilmesini etkilemektedir. Bu sebeple bazı kültürlerde şiddet içeren davranışlar normalleştirilirler, bazı kültürlerde gerekli olduğu düşüncesi kabul görürken bazı kültürlerde ise tepki toplamaktadır. Böylesi bir anlayışın hakim olduğu yapıda, şiddete maruz kalan kadınların bu toplumsal normlara uyum gösterdiği ve çoğunluğun eşlerinin saldırılarını normal kabul ettiği görülmektedir (Teksas Kerman ve Betrus, 2020).

Şiddet konusuna sosyokültürel açıdan baktığımızda çocuk yetiştirme stiline dahi (çocuk yetiştirilirken uygulanan cezalandırma eylemlerinin, öğretilen değer yargılarının) şiddete meyil verme veya şiddetin kabul edilebilirlik durumlarını etkilemekte olduğu görülmektedir. Aile, çocuğa şiddet uygularsa çocuk, yaşamının ilerleyen süreçlerinde bu davranışı benimseyip gücünün yettiği kişiler üzerinde şiddet uygulamaya meyil edecektir (Doğrucan ve Yıldırım, 2020). Bunun yanında çocuğun yetiştiği sosyal çevresi, şiddeti yücelten bir yapıdaysa, şiddet düşüncesi ve eylemleri şiddeti uygulayan kişi tarafından delikanlılık, mertlik anlamlarına karşılık geliyorsa bu durum bireyler arasındaki kin, düşmanlık gibi duyguları destekler nitelikte olabilmektedir. Toplumsal hayatımızı şekillendiren gelenek ve görenekler şiddeti ortaya çıkarmada önemli etkiye sahip olarak değerlendirilmektedir (Özkan, 2017).

Şiddet ve çeşitleri sadece bir gruba, bir kültüre, bir topluma ait değildir. Hayatın her sahasında ve her zaman ortaya çıkabilmektedir. Kültürel kodlamalar, ailevi unsurlar, madde kullanımının varlığı, stresli bir hayat şiddetin ortaya çıkmasını tetikleyen ve arttırarak devam ettiren nedenler olarak sıralanmaktadır. Bundan dolayı şiddet uygulamayan bir kişinin dahi sosyal yaşantısında her an şiddet mağduru olma olasılığı vardır. Ergenlik döneminde bireyin hem kendi kendine uyguladığı şiddette (intihar girişimi, intihar) hem de çevresine uyguladığı şiddette (çeteye üye olma, akran zorbalığı, flört şiddeti vb.) artış olduğu gözlemlenebilmektedir. (Özcebe vd., 2002, s.2).

Şiddetin nedenleri, biyolojik, psikolojik ve toplumsal nedenler gibi birçok farklı kategoriye ayrılmaktadır (Subaşı ve Akın, 2003, s.231-232). Örneğin, serotonin eksikliği, nörokimyasal bozukluklar, ilaç kullanımı şiddete yol açan biyolojik sebepler arasında sıralanmıştır. Kişinin ihtiyaçları, doyumsuz dürtüleri, engellenme hali şiddete sebep olan psikolojik nedenler arasında gösterilmiştir. Bu nedenlere ek olarak psikiyatrik bozuklukların da şiddete yol açabileceği gibi paranoid kişilik bozukluklarının da şiddete yönelimde önemli bir yere sahip olduğu gözlemlenmiştir (Subaşı ve Akın, 2003, s.231-232). Toplumda şiddete dair olan davranışların normal bir davranış olarak kabullenilmesi (Balcıoğlu, 2001), toplumun ataerkil yapıda olması, eğitim sisteminin yetersizliği, savaş gündemi, yoksullaşan toplum, yaşanan göçler (Çivi vd., 2008) ve şiddete karşı olumsuz tutum geliştirilmesinde etken olan medya yayınları (Durmuş, 2013) şiddetin toplumsal ve kültürel nedenleri arasında bulunmaktadır.

Şiddete dair olan sebepler incelendiğinde şiddet uygulamak için ve şiddet uygulanmasına maruz kalmayı sürdürmek için pek çok etken bulunmaktadır. Bu sebeplerin günümüzde hala varlığını sürdürüyor olması beraberinde şiddeti de getirmektedir. Bu yüzden de yıkıcı etkileriyle var olan “şiddet” hayatımızdaki yerini korumaktadır (Yörük, 2010). Bireyler; kendi kişisel alanlarında, bireyler ile ilişkisi olan alanlarında zaman zaman şiddetin pek çok çeşidiyle karşılaşabilmektedir. Kişiler, toplumsal ve bireysel bağlamda bu kadar normalleşen şiddet içeren davranışlarını tanımlamakta, fark etmekte, ayırt etmekte, sınır koymakta, önleyebilmekte zorluklar yaşayabilmektedirler. Tüm bu sebeplerden dolayı şiddetin oluşmasında rol oynayan bireysel faktörlerin, şiddete zemin oluşturan ve şiddeti arttıran yaşam koşullarının, bazı kişilerin neden daha fazla şiddete maruz kaldığının, ev içi şiddette fail ya da mağdur olma durumunda nelerin etkili olduğunun tespit edilmesi önemliyen, şiddetin daha oluşmadan, şiddete zemin oluşturan faktörleri de ele almak oldukça önemlidir (Yörük, 2010).

2. Şiddetin Türleri

DSÖ, kimin işlediğine bağlı olarak şiddeti üç kategoriye ayırır: Kendi kendine yönlendirilen, kişilerarası veya toplu şiddet (WHO, 2002). Şiddet tabiatına göre ayrıca dört farklı kategoriye ayrılır: cinsel şiddet, psikolojik şiddet ya da yoksunluk veya ihmal barındıran, fiziksel şiddet (Shafran-Tikva vd., 2017). Şiddetin pek çok çeşidi aynı zamanda ortaya çıkabilmektedir. Bu nedenle bunlar birbirini dışlamaz. Örneğin romantik ilişki içerisindeki şiddet, psikolojik şiddeti, cinsel şiddeti, fiziksel şiddeti barındırabilmektedir ve toplu olarak uygulanan şiddete bakıldığında genellikle tecavüzün savaş döneminde bir silah olarak kullanıldığı görülmektedir (Shafran-Tikva vd., 2017).

a. Kendine Yönelik Şiddet

Kendine yönelik şiddet, intihar fikirlerini ya da davranışlarını ve bireyin kendisine zarar verecek biçimlerini barındıran geniş bir terimdir. “Ölümcül intihar davranışı” kavramı genellikle ölümlü sonuçlanan intihar davranışlarını tanımlamak amacıyla kullanılır. “Ölümcül olmayan intihar davranışı”, “intihar girişimi”, “parasuicide” ve “kendine zarar verme” sonucu ölüm olmayan intihar eylemini tanımlamaktadır. “İntihar düşüncesi” klinik anlamda bireyin hayatını kasten sonlandırma fikrini tanımlamak amacıyla kullanılmaktadır. “Kendini yaralama”

bilinçli olarak intihar niyetinde olmadan kişinin vücudunun bazı bölgelerine doğrudan ve kasten olarak yok edilmeye veya değiştirilmeye yönelik davranışlarda bulunma anlamına gelmektedir (Kocacık, 2001).

b. Kişilerarası Şiddet

Kişilerarası var olan şiddetin, aileyi oluşturan bireyler arasında, romantik ilişkideki partnerler arasında ya da bireyler arasında, kişilerin birbirlerini tanıma durumuna bakılmaksızın ve şiddete dair bir grubun ya da bir dava uğruna ilerlemenin amaç edinildiği durumlarda kendini gösteren şiddet ve yıldırma davranışlarını içermektedir. Bu anlamda çocuklara karşı uygulanan ihmal ve istismar davranışlarını, gençlere karşı uygulanan şiddeti, cinsel şiddete dair olan bazı davranışları ve yaşlılara yönelik istismarı içermektedir (Aygün, 2007). Mortalite ve morbidite verilerini kodlamak için dünya çapında kullanılan Uluslararası Hastalık Sınıflandırması (ICD) kodları, saldırı, cinsel saldırı, ihmal, terk ve kötü muamele için yaralanma kodlarının mekanizmasını içerir. Bunlar bazen birlikte gruplandırılmakta ve “kişilerarası şiddet” olarak rapor edilmektedir. ICD kodları ayrıca kişinin kendi kendine uyguladığı şiddet ve yasal müdahaleler veya savaş operasyonları yoluyla meydana gelen yaralanmalar için de bulunmaktadır (Çetinkaya, 2019).

c. Toplu Şiddet

Kolektif anlamda uygulanan şiddet, “siyasi, ekonomik veya sosyal hedeflere ulaşmak için kendilerini bir grubun üyesi olarak tanımlayan kişilerin başka bir gruba veya bireyler grubuna karşı araçsal şiddet kullanımı” olarak tanımlanması yapılmaktadır. Kolektif olarak uygulanan şiddetin içerisinde savaş gündemini, terör eylemlerini ve devletlerin kendi içinde ya da devletler arasında gerçekleşen siyasi çatışmaları, devletler tarafından uygulamaya koyulan şiddeti (soykırım, yapılan işkenceler, sistematik insan hakları ihlalleri) ve çete savaşı gibi organize olan şiddet suçlarını bulundurmaktadır. Fiziksel, cinsel, psikolojik, ihmal veya ayrımcılıkla karakterize edilen tüm alt şiddet kategorilerini içerebilmektedir (Shafran-Tikva vd., 2017).

3. Flört Şiddeti ve Flört Şiddeti Tutumu

Şiddet denildiği zaman bireylerin aklına genelde somut, gözle görülebilen, imgenmesi daha kolay hale gelen fiziksel şiddet gelse de flört şiddeti içerisinde

partnerlerin maruz kaldığı çeşitli şiddet türleri vardır. Flört şiddeti, flört ilişkisi içerisinde bulunulan dönemde çiftlerin birbirine yönelik bilinçli bir hareketle psikolojik, cinsel ya da fiziksel şiddet uygulaması olarak tanımlanmaktadır (Sezer, 2008). Flört şiddetindeki asıl amaç bireyin, partneri üzerinde elde etmek istediği güç ve kontrol isteği olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu şiddet türleri kişileri fiziksel olarak ve/veya psikolojik olarak etkilemektedirler. Bu şiddet türlerini uygulayan kişide bilinçli olarak zarar verme, yaralama düşüncesi olabilirken bazen de kişiler bu şiddet türlerini fark etmeden uygulayabilmektedirler. Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı e-Bülten’de, şiddetin 3 kademeli ilerlediğini ve bir döngüye sahip olduğunu belirtmiştir (Mor Çatı, 2023). İlk adım olarak gerginliğin tırmanması kademesidir. Bu kademedede birey gerginliği arttıracak eylemlerde bulunur. Örneğin; partnerini kıskanma, partnerin hareketlerini gözetleme ve baskı altında hissettirme, partnerine duygusal olarak baskı uygulama gibi eylemler bu gerginliğin tırmanması için olabilir. Döngünün ikinci adımını ise şiddet kademesidir. Bu kademedede gerginliği arttıran birey şiddet uygulama aşamasına gelir ve bu şiddet davranışı için haklı sebepler ileri sürmeye başlar. Döngünün son olan üçüncü kademesi ise balayı evresi olarak belirtilmiştir. Bu aşamada şiddet uygulayan kişi af dileyerek, bir daha bu şekilde davranmayacağına dair pişmanlığını dile getirir. 3 kademeli olan bu döngüdeki en önemli aşama balayı evresi kademesidir çünkü bu evre çoğunlukla şiddete maruz kalan kişinin şiddet uygulayan kişiye tekrar inanmak istediği, affını kabul ettiği, ilişkiyi sonlandırmakta zorlanarak ilişkiyi devam ettirdiği bir evre olabilmektedir. Bu balayı evresi tekrar ederek devam eden şiddet döngüsüne ket vurulmasını engeller (Aslan vd., 2008).

Bu şiddet türlerine maruz kalan bireylerde fiziksel olarak zarar görme, yaralanabilme, sakat kalabilme hatta ölüm bile gerçekleşebilmektedir. Şiddete maruz kalan bireylerde psikolojik/psikiyatrik rahatsızlıklar meydana gelebilmektedir. Şiddet, kişide özgüven eksikliğine, bağımlı kişilik yapısı geliştirmeye yol açabilir. Bununla beraber psikosomatik rahatsızlıklar, anksiyete bozuklukları, depresif belirtiler oluşabilmektedir. Sistemik olan ya da olmayan şekilde şiddete maruz kalan bireylerde Travma Sonrası Stres Bozukluğu (TSSB) meydana gelebilmektedir. Çeşitli bilişsel çarpıtmaların oluşmasına sebep olabilmektedir. Flört şiddeti; uyku bozuklukları, cinsel işlev bozuklukları, yeme bozuklukları, madde kullanımı bozukluğu gibi psikiyatrik bozukluklara da sıklıkla sebep olabilmektedir (Subaşı ve

Akın, 2003). Flört şiddeti, flört içerisindeyken romantik duyguların yüksek olmasından dolayı kişi; olayları, davranışları, düşünceleri muhakeme etme yeteneği zaman zaman sisli olabilmektedir. Devam eden bu süreçte kişi flört şiddetini sevgisini belli etme şeklinin öyle olduğunu, böyle davranışların her ilişkide yaşanabileceğine dair düşüncelerle şiddeti rasyonalize etme ve normalleştirme içerisine girebilmektedir. Bu durumda da şiddete dair farkındalık oluşturulması, ket vurulması, önlem alınması sağlıklı olan durumun korunabilmesiyle ilgili çalışmaların yapılması gecikebilir veya zorlaşabilir. Bu süre içerisinde de şiddet pekişerek devam etme eğiliminde olabilmektedir (Balcıoğlu, 2001).

Feminist Kurama, Sosyal Öğrenme Kuramına ve Bağlanma Kuramına bakıldığında bireylerin ilişkilerdeki tutum ve davranışlarının erken yaşlardan beri biçim almakta olduğu görülmektedir. Toplumsal cinsiyet rolleriyle ilgili olarak romantik ilişkilerdeki şiddete dair olan tutum ve davranışların kabul edilebilir olduğu algısı nesilden nesile bireyler arasında aktarılmaktadır. Kültürlerde, çoğunlukla çatışmayı çözenin yollarından birisinin de fiziksel şiddet olduğu görülmektedir (Gündüz, 2019).

a. Flört Şiddeti Türleri

Kişiye bedenen ya da ruhen zarar veren flört şiddeti çeşitli alt başlıklara ayrılmaktadır. Bu şiddet türleri birbirleri ile etkileşim halinde olabilmektedir. Flört şiddetinde tanımlanmış olan şiddetin türleri 3 başlık altında toplanmaktadır. Bu başlıkların arasında; fiziksel şiddet, cinsel şiddet, psikolojik şiddet bulunmaktadır (Aslan vd., 2008). Bu başlıkların arasında farklı durumlar söz konusu olsa da net çizgilerle bir ayırım bulunmadığı görülmektedir ve bu başlıklar birbiriyle ilişkili olabilmektedirler (Aslan vd., 2008). Bir şiddete dair durumların diğerini de doğurduğu ya da iç içe oldukları gözlemlenebilmektedir.

i. Fiziksel Şiddet

Kişi üzerindeki etkisinin kolayca ve daha açık şekilde görülebildiği şiddet türü fiziksel şiddet olarak gözlenmektedir. Fiziksel şiddete maruz kalan kişideki etkilerin somut bir şekilde görülebilmeye olasılığı fazladır. Çünkü fiziksel şiddete maruz kalan bireylerin bedenleri üzerinde yara izleri, morluklar bulunmaktadır. Bu yüzden fiziksel şiddetin varlığını ortaya koymak, kanıtlamak diğer şiddet türlerini kanıtlamak ile karşılaştırılınca nispeten daha kolaydır. Kişinin beden bütünlüğüne

zarar verecek şekilde tokatlama davranışı, tekmelemek veya yumruk atma eylemlerinde bulunmak, sarsma, boğazlama davranışı, kesici veya patlayıcı maddeler kullanarak zarar verme eylemi, kişinin vücuduna sigara, kezzap, kaynar su gibi tahribat verebilecek olan maddelerle zarar vermek, kişinin beden sağlığının zarar görmesine neden olacak davranışlarda bulunmak fiziksel şiddetin unsurları arasında yer almaktadır (T.C Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, 2008).

Fiziksel şiddet dövme davranışından daha fazlasını barındırabilmektedir. Genel olarak incelendiğinde bir tokatla başladığı, ancak bu davranışın sürekli artan bir durum olarak seyretmesi ve çeşitli aletlerin de kullanıldığı boyutlara ulaşabildiği gözlenmektedir. Fiziksel şiddete uğrayan bireylerin en çok yüzünde, göğsünde, kollarında, genital bölgesinde, sırtında kalıcı da olabilecek bedensel izleri ve yaraları bulunabilmektedir (Polat, 2006, s.25-26).

ii. Psikolojik Şiddet

Kişinin, romantik ilişkide bulunduğu partnerinde korku duygusunu aktif ederek, partnerine şiddet uygulayarak mağdur duruma getirerek mağdurun kendisine dair bulunan güveninde ve özsaygısında azalma göstermesine sebep olma yolundaki tüm söylemlerin ya da eylemlerin gerçekleşmesine psikolojik şiddet denmektedir (Fidan ve Yeşil, 2018, s.19). Bu şiddet türünün kişinin bedeni üzerinde gözle görülebilir şekilde bir etkisi bulunmadığı için fark edilmesi ve ayırt edilmesi fiziksel şiddete göre daha zordur. Ancak kişinin maruz kaldığı psikolojik şiddet, kendini kişi üzerinde psikosomatik rahatsızlıklar meydana getirerek gösterebilmektedir. Psikolojik şiddetin mağdur kişi üzerindeki etkisinin fiziksel şiddete göre hafife alınması bireyler arasında oluşan ön yargılardan ileri gelmektedir. Bu önyargıların aksine çokça bilinmeyen bir durum vardır. O durum da, ilişkiler içerisindeki psikolojik/duygusal şiddetin varlığının, kişilerin ruhsal bağlamında yıkıcı etkisinin oldukça fazla olmasıdır (Polat, 2016). Ruhsal anlamdaki bu yıkıcı durumlar ruh sağlığı alanındaki kişiler tarafından yapılan değerlendirmeler sonucunda daha anlaşılır ve açık şekilde ortaya konulabilmektedir.

Psikolojik şiddetin mağdur kişinin beden ve ruh sağlığını olumsuz anlamda etkileyebilecek ciddi bir risk faktörü olması esasen baskının psikolojik temellere dayanmasından kaynaklanmaktadır. Psikolojik şiddet, kişinin duygusal açıdan acı yaşamasına ve yaralanmasına sebep olmaktadır. Yapılmış olan bazı çalışmaların

incelenmesi neticesinde, fiziksel anlamda saldırgan davranışların bulunduğu ilişkilerde, kişiyle dalga geçmenin, sözlü olarak tacizde bulunmanın, kişiye lakap takmanın da olduğu şiddet içeren davranışların bulunduğu görülmüştür. Karşıdaki kişinin denetlemesinin amaç edinildiği bu durumda, şiddet uygulayan kişi sözlü tacizde bulunabilmektedir. Kişiyi aşağılamak, yakınlarının yanında küçük düşürmek, fiziksel şiddet uygulamakla tehdit etmek, hakaret etmek, görünüşü ile alay etmek, kendisini yetersiz hissettirmek kadının benlik algısına ve benlik saygısına olumsuz bir şekilde yansımaktadır (Yun, Shim ve Jeong, 2019).

Üniversite öğrencileri arasında yapılan bir araştırmada hem kadın hem de erkek öğrencilerin sözel/psikolojik şiddeti ve kontrol etme davranışlarını şiddet içeren davranış olarak görmediklerini ortaya çıkarmıştır (Ohnishi vd., 2011). Psikolojik şiddetin bir diğer boyutu olan izolasyonda, şiddet uygulayan kişi, partnerinin sosyal çevresine ulaşmasını ve çevresindeki kişilerden destek almasını engellemektedir ya da partnerinin ekonomik özgürlüğüne erişmesini engellemektedir. Sosyal izolasyon ise kadınları pek çok bakımdan destekleyen sistemlerin kadının çevresinden uzaklaştırılmasını sağlayan sistematik bir şiddet davranışdır. Türkiye’de kadınların yüzde 8,7’sinin ailesiyle, yüzde 12,3’ünün ise arkadaşlarıyla görüşmesi birlikte olduğu erkek tarafından engellenmektedir (KSGM, 2015).

Psikolojik şiddetin bir başka boyutunun da kıskançlık olduğu söylenebilmektedir. Bu şiddet durumunu uygulayan birey, partnerinin hayatındaki kişi ya da kişileri kıskanmaktadır. Bu sınırlamaların sevgi ifadesi olarak algılanması halinde tek taraflı baskı ile kuşatılmış bir ilişki biçimi ortaya çıkmaktadır (Chung, 2005). Partnerini; aile hayatından, sosyal çevresinden hatta bazen ilgi gösterdiği hayvanlardan bile kıskanabilmektedir. Partnerlerinin sosyal hayatında kimlerle görüşüp görüşmeyeceğine karar vermek, ne giyip ne giymeyeceğine karar verip söylemek, partnerini sadakatsiz olmakla suçlamak gibi eylemler kıskançlık davranışı olarak gösterilebilir. Kişi bu davranışlarıyla partneri üzerinde güç ve kontrol sağlamaya çalışır (Follingstand vd., 1990).

Psikolojik şiddetin bir diğer boyutu da tehdittir. Bu şiddet türünü uygulayan kişi, ilişkiyi bitirmeyi ya da boşanma durumu ile ilgili diğer kişiye ısrarlı bir şekilde gözdağı vermeyi amaçlamaktadır (Faver ve Strand, 2007). Şiddeti uygulayan birey

böylece partnerine isteklerini yaptırmak için kişi üzerinde kontrol sağlamaktadır. Partnerinin kişisel eşyalarına zarar verme davranışında bulunmak, yıkma eylemi ve yok etmeye dair olan davranışlar psikolojik şiddete ait alt başlıklarındandır (KSGM, 2015).

Bir psikolojik şiddet türü olan “gaslighting” tanımlanırken, İngilizce’de “to gaslight someone/some group” olarak kullanımda olan ve bu şekilde ifade edilen durumun, Türkçede karşılığı bulunamamasından dolayı ifadenin bir Türkçe karşılığı bulunmadığı için “birini/bir grubu gaslight etmek” şekliyle ifadesi yapılabilmektedir. Kişi ya da bir gruptaki kişileri gaslight etmek, hedefte bulunan kişilerin zihinlerine şüphe tohumlarını serpererek kişilerdeki algılarına dair sorgulama yapmalarına ve gerçekliğe dair olan durumları sorgulamalarına neden olmak olarak tanımlanmaktadır (DiGiulio, 2018). Gaslightingde istismarcı kişinin davranışları arasında, kurbanın kafasının karışmasına sebep olacak ve kişinin kendi akıl sağlığına dair şüphe duymasına sebep olabilecek biçimde kurbanını manipüle etmeye yönelik eylemleri ve söylemleri yer almaktadır, kişi kurbanını düşmanca bir tutumla sömürerek taciz etmektedir (Dorpat, 1994).

Gaslighting istismarı bünyesinde, istismarcı kişinin bilinçli bir şekilde mağdur kişinin hafızasına dair, algılarına dair, verdiği tepkilerin ve inandığı şeylerin yalnızca yanlış olduğunu değil, delilik olarak adlandırılabilir kadar aslı olmayan şeylere dayandığı algısının yaratılmaya çalışıldığı kötü niyetle yapılan bir güç gösterme stratejisidir (Abramson, 2014). Şiddet mağduru olan kişinin kasten dışlanabildiği görülmektedir, dedikodulara konu olabilmektedir veya mağdur kişiye dair sürekli olarak bir itibarsızlaştırma söz konusu olabilmektedir (Simon, 2010). Mağdur kişiden doğru bilgileri gizleme içerisinde olmak, bilgileri değiştirme davranışında bulunmak ve olayları kontrol etmeye çalışmak kullanılan en yaygın gaslighting yöntemidir. Şiddete uğrayan kişinin algısını bozabilecek eylemlerde ve söylemlerde bulunmak, olayları çarpıtarak sunmak ve değiştirmeye meyilli olma gaslighting tekniklerine ilaveten küçümseyici davranışlarda bulunmak, seçici dikkat veya dikkatsizlik içerisinde olmak, rasyonelleştirmeyi kullanmak, hile ile durumları atlatmaya çalışmak, kasıtlı olarak muğlaklık durumu yaşatmak uygulanan teknikler arasında yer almaktadır (Sarkis, 2018). Üstü kapalı bir biçimde gözdağı verme durumu, örtülü bir şekilde yapılan tehditler, suçluluk duygusunu uyandırmaya çalışmak, utandırma çabası, kurban rolüne girmek, kurbanı aşağılama davranışında

bulunmak, hizmetkâr rolünü oynamak, baştan çıkarmaya çalışmak, suçlama durumları, masum olduğuna, cahil olduğuna kafa karışıklığı yaşadığına dair numara yapmak ve öfkelenme gibi türlü türlü taktiklerin de kullanılmasıyla psikolojik şiddet uygulanabilmektedir (Simon, 2010).

İkili ilişkilerde “ghosting” olarak adlandırılan birden ortadan kaybolma davranışının yani ghosting davranışının bir nevi hayalet olmaya benzediği düşünülebilir. Bu benzerlik nedeniyle, ghosting davranışı “hayaletleme” olarak Türkçeleştirilmiştir. Hayaletleme; telefonları ve/veya mesajları cevaplamamak, sosyal medya platformlarında birini takip etmeyi bırakmak veya engellemek şeklinde gerçekleşebilmektedir (Navarro vd., 2020). Hayaletleme davranışında bulunan kişinin hiçbir açıklama yapmadan ortadan kaybolması, bu duruma maruz kalana belirsizlikten kaynaklanan stres yaşatacak, endişe ve kafa karışıklığına sebep olabilecektir (Manning vd., 2019). İngilizce sözlükte “özellikle yemek pişirmede kullanılan çok küçük kuru ekmek parçaları” anlamına gelmekte olan “breadcrumb” kelimesi yakın ilişkilerde partnere karşı fazla çaba harcamadan, bağlılık bildirmeden, yalnızca belirli zamanlarda gösterdiği ilgiye denk gelmektedir. Zaman zaman atılan kısa mesajlar, sosyal medyada gönderi beğenme, yorum yapma gibi davranışlar, oyalayan kişinin davranışları olabilmektedir. Bunu uygulayan kişi karşı tarafa beklediği ilgiyi tamamıyla göstermez, romantik ilişkinin ilerlemesini istemezler ama aynı zamanda flört etmeye devam ederek ilişkinin bitmesine izin vermemektedirler (Navarro vd., 2019). Beklediği zaman yeterince ilgi alamayan oyalama mağduru, hayal kırıklığının da eşlik edeceği şekilde zamanını boşa harcadığını hissedebilmektedir (Navarro vd., 2020; Swantek, 2017; Turkle, 2015).

Partneri tehdit etmeyi, çeşitli yöntemlerle cezalandırma uygulamayı, manipüle ederek güç ve kontrol sağlamayı, çeşitli lakaplar takmayı, kişiyi suçlamayı, kişiye hakaret etmeyi, aşırı bir şekilde eleştirmeyi, sürekli yargılayıcı söylemlerde bulunmayı, kişinin konuşması sırasında araya girerek kişinin söyleyeceklerini bölmeyi, söylediği şeyleri ya da yaptığı şeyleri inkar etmeyi, koşulsuz olarak kişinin eylemlerine karşıt olma durumunu, kişiyi engelleme durumunu, duygu sömürsü yaparak istediklerini yaptırmaya çalışmasını, yalan söylemesini, kıskançlık yapmasını, kontrol elde etmek için istediğinde sevgisini göstermeyi kesintiye uğratması psikolojik şiddetin alt boyutlarından gösterilebilmektedir (Özcan, 2009).

iii. Cinsel Şiddet

Günümüzde şiddetin bir alt türü olarak en sık karşılaştığımız türlerden biri cinsel şiddettir. Cinsel şiddetin tanımına bakıldığında “Evli olup olmamasına bakılmaksızın, bireyi cinsel ilişki yaşamaya zorlamak, kişinin istemediği bir zaman diliminde ve istemediği bir yerde kişiyi cinsel olarak birlikte olmaya zorlamak, telefon aracılığıyla ya da mesaj ile veya sosyal medya vasıtasıyla tehditkar tutumda ve şantajda bulunmak, fuhuş ve ensest ilişki biçimine zorlayıcı durumlarda bulunmak, bireyin cinsel organlarına zarar verebilecek herhangi bir davranışta bulunmak olarak tanımlanmaktadır (T.C. Kadın Statüsü Başkanlığı Aile İçi Şiddetle Mücadele El Kitabı, 2008).

Cinsel saldırının temeline bakıldığında cinsel doyum amacı gözetilmeksizin namusa yönelik bir şiddet olduğu gözlemlenmektedir. Bu saldırının alt yapısında hükmetme ve aşağılama yer alan bir motivasyon bulunmaktadır ve cinsel içerikli şiddet davranışdır (Yavuz, 2001). Kadın Dayanışma Vakfı'nın yaptığı araştırmada, kadınların istemediği halde cinsel davranışa zorlandığını gösteren oran %20'den fazla bulunmuştur. Kadınların kendi rızası dahilinde olmayan cinsel ilişki eylemini kabul etme oranının ise %50'den fazla olduğu bulunmuştur (Özcan, 2009). Cinsel şiddet mağduru kişi maruz kaldığı kaba kuvvet ile yaralanabilir hatta ölebilir. Bu durumda istenmeyen gebelikler ortaya çıkabileceği gibi bulaşıcı hastalıklar da görülebilir. Cinsel şiddet mağduru kişinin yaşadığı travmatik deneyimler mağdurda; korku, kaygı bozuklukları, depresyon, TSSB (Travma Sonrası Stres Bozukluğu), cinsel işlev bozukluğu gibi durumlar yaşatabilir. Cinsel şiddete maruz kalan kişilerin intihar düşünceleri oluşabileceği gibi cinsel şiddeti uygulayan kişiye karşı cinayet düşünceleri de oluşabilir. Bu durumlar cinsel şiddet mağduru kişinin fiziksel ve psikolojik olarak olumsuz yönde etkilendiğini göstermektedir (Subaşı ve Akın, 2003).

iv. Dijital Şiddet

Gelişen teknolojiyle beraber bireyler birbirleriyle her yerden kolaylıkla bağlantıda kalabilmekte ve her an erişilebilir oldukları gözlenmektedir. Bu durumun da şiddet davranışları üzerinde, şiddet davranışlarının başlamasında ve sürdürülmesinde kolaylaştırıcı etkiye sahip olduğu söylenebilmektedir. Öncesinde şiddet davranışı olarak tanımlanmayan durum gelişen teknoloji ve internetle beraber

şiddet kapsamında incelenmektedir (Morelli vd., 2016). Dijital flört şiddet tanımı; bireylerin romantik ilişki içerisinde buldukları partnerlerini teknolojinin ve sosyal medyanın vasıtasıyla kontrol etmesi, takip etme davranışında bulunması ve bu durumun kötüye kullanılması olarak ifade edilmektedir (Reed vd., 2017; Zweig vd., 2014). Dijital flört şiddeti, dijital medya aracılığıyla romantik ilişkide bulunulan partnere; hakaret, tehdit, partnerin sosyal medya hesaplarındaki kişisel mesajlarına izinsiz erişim, partnere çıplak fotoğrafını göndermesi için baskı yapması istismar edici davranışları barındırmaktadır (Borrajo vd., 2015; Zweig vd., 2014).

v. Ekonomik Şiddet

Ekonomik şiddet, kadın üzerinde bir yaptırım ve tehdit aracı olarak kullanılan ekonomik kaynakların kısıtlanması, ekonomik özgürlüğün kısıtlanması, kadının yoksullaşarak başka bir bireye ekonomik olarak bağımlı hale getirilmesine sebep olma durumunu ifade etmektedir (Kılıç, 2019). Ekonomik şiddet davranışları içerisinde; kadının eğitim hakkını engellemek, kadının çalışmasını engelleyici eylemler, kadının zorla çalışmasına aracı olmak, kadının çalışma hayatını bitirmeye yönelik davranışlar, kadının ekonomik kazancına, malına el koymaya yönelik davranışlar, kadına bir miktar para verip o para ile geçimini sürdürmesini beklemek, kadının kazancını nasıl harcayacağına dair kadını yönetmeye çalışmak, kadının temel ihtiyaçları arasında yer alan yeme, giyme, sağlık gibi konularda harcama yapmasına engel olma davranışı göstermek, ortak paylaşılan evin gelir-gider dengesi ile ilgili kadına bilgi vermeme durumu veya yeterince bilgi vermeme durumu, ekonomik durumlar hakkında kadının fikrini almamak, kişinin para kazanmak için çalışmayı reddedip kadının gelirine el koyma davranışları bulunmaktadır (Gürkan ve Coşar 2009, s.20-125).

b. Flört Şiddeti Tutumu

Tutum, bireyin deneyimlediği ya da çevresinde gördüğü olaylara durumlara karşı öğrenilmiş bulunulan davranışlarla ya da edinilen bilgiler vasıtasıyla düşünceleriyle, kognitif ve duygusal olarak verdiği tepki şeklidir (İnceoğlu, 2010). Kişinin kişisel deneyimleri sonucunda kazandığı düşünceleri, bireyin tutumunu belirler. Bireyin tutumları olmazsa günlük hayattaki durumlar karşısında algılama ve yorumlama konusunda zorlanabilirler (Vaughan ve Hogg, 2014, s.162). Tutumlar deneyimlenen bir olaya bağlı olarak şekillendiklerinden o olay, durum, nesne ile

sınırlı kalabilir ve diğer benzer olaylara genellenebilmekte, böylece zamana ve durumlara karşı dayanıklı olabilmekte ve görece kalıcı olabilmektedir (Vaughan ve Hogg, 2014, s.164).

Flört şiddetine dair olan tutumların öğrenilmesi ve aktarılmasıyla ilgili Feminist Kuramın, Sosyal Öğrenme Kuramının ve Bağlanma Kuramının çerçevesinde değerlendirildiğinde; kişiler için ilişkide şiddetin kabul edilmesiyle ilgili tutumların ve davranışların bireyin erken gelişim dönemlerinden itibaren şekillendiği görülmektedir. Bununla beraber bireyler, aktarılan toplumsal cinsiyet rolleri ile ilintili romantik ilişkilerinde şiddet barındıran tutum ve davranışları kabul edilebilir görmektedirler (Gündüz, 2019). Bu durumla ilgili üniversite öğrencileriyle yapılan bir araştırmada öğrencilerin flört şiddetine yönelik tutumlarını ve davranışlarını belirlemek hedeflenmiştir (İftar, 2016). Araştırmaya katılan öğrencilerin flört şiddetine uğradığına dair olan oran %52,9'dur. Öğrencilerden flört şiddetini uyguladıklarına dair olan oran ise %52 olduğu bulunmuştur, erkek öğrencilerin flört şiddeti kabulünün ise katılan kadın öğrencilere göre anlamlı şekilde yüksek olduğu saptanmıştır (Gündüz, 2019).

B. Duygu

Türk Dil Kurumu Sözlüğündeki ifadeye göre “duygu”; “Duygularla algılama, his, belirli nesne, olay ve bireylerin insanın iç dünyasında uyandırdığı izlenim” olarak tanımlanmaktadır (TDK Sözlüğü). Duygu (emotion) kelimesinin kökü “motore” kelimesidir. Latince “hareket etmek” anlamına gelmektedir (Yaylacı, 2006). Mayer ve Salovey'in açıklamasına göre; duyguların bünyesinde fizyolojik, zihinsel güdülenme temelli ve deneyimsel psikolojik sistemleri bulunduran, intibak edici, organize reaksiyonlar olduğunu söylerler (Mayer vd., 2000).

Duygular, kişileri harekete geçiren, durumlara öncelik vermek ve plan yapabilmek ile ilgili yönlendiricidirler (Oatley ve Jenkins, 1996). Duygularımız bizlere hayati öneme sahip gizilgüç olarak faydalı bilgiler sağlamaktadır. Duygularımız olumlu ya da olumsuz değerlerdir, insan enerjisinin ve insan güdüsünün en güçlü fonksiyonları olarak bizlere sezgisel bilgeliğin sonsuz kaynağını sunmaktadır (Cooper ve Sawaf, 1998).

Kişilerin yaşadığı olaylara ve durumlara yeni anlamlar katabilmesi, farklı bakış açılarından bakabilmesi duyguların farkındalığıyla gerçekleşmektedir (Goleman, 2013).

Goleman'a göre duygular şu şekilde sınıflandırılmaktadır;

1. Öfke: Hiddet, hakaret, iççerleme, gazap, sinirlenme, hınç, kin...
2. Üzüntü: Acı, keder, neşesizlik, kasvet, melankoli...
3. Korku: Kaygı, kuruntu, sinirlilik, tasa, hayret...
4. Zevk: Mutluluk, coşku, rahatlama, tatmin, haz, sevinç...
5. Sevgi: Kabul görme, dostluk, güven, iyilik...
6. Şaşkınlık: Şok, hayret, afallama, merak...
7. İğrenme: Hor görme, aşığılama, küçümseme, tikslenme...
8. Utanç: Suçluluk, mahcubiyet, hayalkırıklığı, pişmanlık, küçükdüşme, üzölme, çile ve nedamet (Goleman, 2014).

C. Zeka

Bilim insanları tarafından yapılmış pek çok zeka tanımı bulunmaktadır. Zeka genel olarak yeni durumları öğrenme, anlama ve bunlarla başa çıkabilme yeteneğı olarak tanımlanabilmektedir (Salovey ve Mayer, 1990). Wechsler'e göre zeka, "Çevreyi algılayabilme, düşünme ve engeller karşısında kendi kaynaklarını etkin olarak kullanabilme yeteneğı olarak tanımlanmaktadır (Çakar vd., 2004). Thorndike'in yaptığı zeka tanımında zekanın yalnızca akademik bir yandan ibaret olmadığını iddia etmiştir. 1920li yıllarda Thorndike, ilk kez, zekanın sosyal ve duygusal yanlarını ortaya koymuştur. Thorndike sosyal zeka kavramını başka zeka çeşitlerinden ayırmıştır. Thorndike'in zeka kavramı; "Bireyin kendisinin ve diğerlerinin iç durumlarını, güdülerini ve davranışlarını algılama ve bu bilgilere dayanarak diğerlerine en iyi şekilde davranması yeteneğı" olarak ortaya koymuştur. Böylelikle de duygusal zeka kavramının temelleri atılmış olur (Thorndike ve Stein, 1937).

Bir başka tanımda zeka, bireyin algılama kapasitesi ve kişinin sahip olduğu kavramların vasıtasıyla somut ve soyut nesnelere arasındaki bağı anlayabilme, soyut bir biçimde düşünebilmeyi ve zihin aracılığıyla yapılan işlemleri uyum sağlayacak şekilde kullanabilmeye dair olan yeteneğidir (Türken vd., 2016). Yapılan diğer

tanımdaysa zeka, bir durumdan farklı bir yeni duruma uyum sağlayabilme yeteneği olarak ortaya konmuştur, bu yüzden zeka, deneyim elde edilen bir olayla ilgili olarak rasyonel bir biçimde davranabilmektir (Baltaş ve Baltaş, 1998). Diğer bir tanımda ise zeka, kişinin sorun çözebilmeye dair olan yeteneği ve yaşamında değişik deneyimlere uyum sağlayabilme sonucuyla bu deneyimlerden türlü çıkarımlar neticesinde öğrenmeye ait yeteneğidir (Santrock, 2016).

1. Duygusal Zeka

a. Salovey ve Mayer Duygusal Zeka Modeli

Bu modelin temelinde, kişinin duygularıyla düşünceleri arasındaki uyumu sağlayabilmesi için bu duyguların ne olduğunu anlaması ve bu duyguları değerlendirmesi gereklidir. Kişinin duygusal anlamda verimli bir seviyede olması bu özelliklere bağlıdır (Salovey ve Mayer, 1993). Kişi bütün bu hissettiği duyguların adını koyabilecek olmalı, bu duyguları anlayabilmeli ve verimli olmasını sağlamaya çalışmalıdır (Çakar ve Arbak, 2004).

Salovey ve Mayer'e göre duygusal zeka 4 temel başlık altında incelenir, bunlara bakıldığında;

1. Duygusal farkındalık: Olay ve durumlara karşı bireyin hissettiklerini farkında olmasıdır. Bireyin kendine dair olan keşfi ve psikolojik anlamda sağlıklı bir durumda olması amacıyla farkındalığı önemli ve gerekli bir durumdur. Duygularını farkında olan bireyler, duygularını tanıyor olan bireyler ve hissettikleri duyguların bilincindedirler. Karar vereceği durumlarda daha kontrol sahibi bireylerdir, hayat içerisinde daha pozitif olmaya meylederler.
2. Duygularla mücadele edebilmek: Duyguları konusunda farkındalığı yüksek olan bireyler için bir diğer üst seviye duygular ile mücadele etme aşamasıdır ve duyguları yönetebiliyor olmaktır. Bireyin olaylar ya da durumlar karşısında kendini sakinleştirebiliyor olması, kaygılandığı durumlarda veya hüznlendiğinde kendini yatıştırabilmesi, sakinleştirebilmesidir. Duygularını yönetebilen kişiler yaşamdaki beklenmedik şekilde yaşanan olaylara karşı daha güçlü olabilirler. Bu beklenmedik olaylarla daha sağlıklı şekilde başa çıkabilirler. Duygularını yönetemeyen kişiler daha çok karamsar duygudurum içerisinde olabilirler.

3. İçsel motivasyonu sağlamak: Bireyin yapacak olduğu bir işi için kendisinin motivasyonunu sağlayabiliyor olmasıdır. Kişiler genellikle içsel motivasyondan çok dışsal motivasyonla hareket etmeye alışkın olduklarından kendi motivasyonlarını sağlayabilmek konusunda zorluk yaşarlar. Bu motivasyonun sağlanması amacıyla hissedilen duyguların bir amaç için yönlendirilmesi uygundur.
4. Diğer insanların duygularını anlayabilmek: Bireylerin kendisi haricindeki insanların duygularının var olduğunu bilmesi, o duyguları fark etmesi ve var olan duyguları anlayabiliyor olmasıdır. Bu durum kişilerarası ilişkilerin sağlıklı olmasını sağlayan empatidir (Salovey ve Mayer, 1993; Tuğrul, 1999).

b. Daniel Goleman Duygusal Zeka Modeli

Goleman duygusal zeka konusundaki araştırmaların üst noktada olmasını sağlamıştır. Goleman'ın, duygusal zeka kavramının önem kazanmasında büyük bir rolü vardır. Goleman'ın modelinde 5 temel başlık bulunmaktadır. Bu başlıkları incelendiğinde;

1. Özbilinç: Bireyin duygularını yani ne hissettiğini biliyor olması, bu duyguların hissedildiği anda farkında olmasıdır. Duyguların ne demek olduğu birey tarafından bilindiği zaman kişi bu durumu anlamlandırabildiğinde o duyguya kapılmadan kontrol edebilme becerisine sahip olabilmektedir.
2. Duyguları yönetebilmek: Salovey ve Mayer'in (1993) ifade ettiğine göre bireyin tüm duygularını farkında olup kontrol edebiliyor olması, zorlu geçen süreçlerde kişinin sükunetini koruması, kendisini yatıştırabilmesi anlamında önemli role sahiptir. Kendini sakinleştirebildikçe kişinin kötümser duruma meyiletmesi azalabilmektedir.
3. Motivasyon: Kişi giriştiği bir işte sonucunun ne olduğuyla çok da ilgilenmeden bu süreçte heyecanlı ve başarıma arzusu içerisinde bulunmasıdır. Kişinin bu motivasyonu onun amaç doğrultusunda hareket etmesini sağlar. Motivasyonel etmenler genelde dışsal faktörler olarak aransa bile içsel motivasyonunu sağlayabilen kişiler giriştikleri işlerde daha başarılı olabilmektedirler (Çakar ve Arbak, 2004).
4. Empati: Kişi, kendi duyguları haricinde diğerlerinin duygu ve düşüncelerini anlayabiliyorsa empati becerisi gelişmiş demektir. Empati yeteneği gelişmiş

kişiler aynı zamanda etkin dinleyicilerdir ve karşı tarafla iletişim kurarken kendini aktarabilme konusunda iyidirler. Karşısındaki kişilerin davranışlarını anlamlandırma konusunda farkındalıkları yüksektir (Dökmen, 2009).

5. Sosyal beceriler: İnsan aynı zamanda sosyal bir varlık olarak yaşamını sürdürmektedir. Bu yüzden başkalarıyla iletişim içerindedirler. Duygularını farkında olan, duygularını yönetebilen, içsel motivasyonu yüksek başka insanların duygularının varlığını görebilen ve anlamlandırabilen kişilerin, sosyal becerileri yüksek olan kişilerin sosyal ilişkilerine dair olan durumlarının daha sağlıklı olduğu görülmektedir (Tetik ve Açıkgöz, 2013).

c. Bar-On Karma Modeli

Bar-on'un duygusal zekayla ilgili açıklamasını yaparken duygu kavramı ve zeka kavramının ötesinde bir açıklama yapmıştır. Bar-On'un duygusal zeka modelinde, kişilerin günlük yaşantılarında karşılaştıkları olaylarla daha etkili başa çıkabilmelerine neden olan zekanın duygusal, sosyal, kişisel gibi alt başlıklarıyla ilgilenmiş olduğu görülmektedir (Mayer vd., 2000). Bu modelin içeriğindeki başlıklar; kişisel yetenek, kişilerarası yetenek, uyumluluk, stres yönetimi ve genel ruh halidir. Buradaki başlıklar da kendi arasında farklı alt başlıklardan oluşmaktadır.

Bu başlıklar incelendiğinde;

Kişisel yetenek: Bu durumda kişi kendini, duygularını, düşüncelerini, davranışlarını farkında olup kendini ifade edebilme yeterliliğindedir. Kendine ve çevresinde olan bitenlere dair farkındalığının olması, bu farkındalığını ifade edebilme yeterliliğinin olmasıdır. Ötekilerle empati kurabilen, dışavurum, bağımsızlık, kendine saygı ve kendini gerçekleştirme alt başlıklarından oluşmaktadır. Bu alt başlıklara sahip kişiler hayatlarına daha olumlu bir bakış açısıyla bakabilmektedir (Bar-On, 2003).

Kişilerarası yetenek: Bu boyut bireylerin çevresinde bulunan kişilerle olumlu yönde ilişkiler geliştirebilmesiyle ilgilidir. Öteki kişilerle empati kurabilmesi, sosyal sorumluluk alabilmesi ve ilişkileri kişilerarası yeterlilikleri belirleyen etmenlerdir. Bar-On'a göre sosyal sorumluluk içerisinde bulunan ve sosyal çevresindeki ilişkiler konusunda yeterli olabilen kişi, ötekilerin duygularını anlayabilmekte daha iyidir ve sosyal çevresinde ilişkileri daha sağlıklıdır (Bar-On, 2003).

Uyumluluk: Kişinin çevresinde olup bitenleri realist bir biçimde değerlendirebilmesini içerir. Kişinin var olduğu ortama adapte olma becerileriyle ilgilidir. Bu başlığın gerçeklik, esneklik problem çözme alt başlıkları bulunmaktadır. Bu yetenekleri olan kişiler var olan problemlerin çözümü için girişimci davranabilmektedirler (Bar-On, 2003).

Genel Ruh Hali: Kişilerin kendilerini ve çevrelerindeki kişileri var olan durumlarıyla kabul edebilmeleriyle ilgilidir. Bu başlık, mutluluk ve iyimserlik alt başlıklarını barındırır. Mutlu ve iyimser bir ruh durumu içerisinde olan kişiler yaşama daha olumlu bir bakış açısıyla bakarak, olumsuz ve kötümser duygulara kapılmaya meyletmemektedirler (Bar-On, 2003).

III. YÖNTEM

A. Araştırmanın Yöntemi

Bu bölümde araştırmada çalışılan örneklem grubuna dair veriler, veri toplamak amacıyla kullanılan form ve ölçeklere dair veriler, veri toplama esnasında izlenen yol ve verilerin analizi amacıyla kullanılan istatistiksel yöntemler açıklanmıştır.

B. Araştırma Deseni

Üniversite öğrencilerinin flört şiddeti tutumunun ve kabulünün duygusal zeka düzeyleri ile arasındaki ilişkinin incelendiği bu araştırmanın modeli ilişkisel tarama modeli şeklindedir.

C. Araştırmanın Evreni ve Örnekleme

Araştırma örneklemini, 191 kadın ve 89 erkek birey olmak üzere toplam 280 lisans düzeyi üniversite öğrencisi birey oluşturmaktadır. Üniversite öğrencilerinin araştırmaya katılımı gönüllülük ile sağlanmıştır. Örnekleme kartopu yöntemi ile ulaşılmıştır. Örneklemin sosyodemografik özelliklerine dair analizler ve sosyodemografik özelliklerin dağılımı bulgular bölümünde detaylı olarak açıklanmıştır.

D. Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada katılımcıların demografik bilgilerini öğrenmek için araştırmacı tarafından oluşturulan “Demografik Bilgi Formu” uygulanmıştır. Üniversite öğrencilerinin flört şiddetiyle ilgili tutumunu ölçmek için “Flört Şiddeti Tutum Ölçeği”, flört şiddetini kabul düzeylerini ölçmek için, “Çiftler Arası Şiddeti Kabul Ölçeği” ve duygusal zeka düzeylerini ölçmek amacıyla “Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zekâ Ölçeği” kullanılmıştır.

1. Demografik bilgi formu

Araştırmada uygulanan demografik bilgi formu araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Demografik bilgi formunda lisans düzeyinde öğrenim gören, 18 yaş üzerindeki üniversite öğrencilerine; cinsiyet, yaş durumu, eğitim durumu, ekonomik düzeyleri sorulmuş ve bilgi edinilmiştir.

2. Flört Şiddeti Tutum Ölçeği

Flört Şiddeti Tutum Ölçeği, üniversite öğrencileri arasındaki flört ilişkilerinde görülen şiddet davranışına ilişkin tutumlarını belirleyebilmek için Terzioğlu ve arkadaşları tarafından geliştirilmiştir. Ölçek, fiziksel, duygusal, ekonomik, cinsel ve genel şiddet alt boyutlarını içermektedir. FŞTÖ, 1-5 arası puanlanan 5’li Likert tipi bir ölçek olup 28 maddeden oluşmaktadır (1: Kesinlikle katılmıyorum, 2: Katılmıyorum, 3: Kararsızım, 4: Katılıyorum, 5: Kesinlikle katılıyorum). Ölçekten alınan puanların 1’e yaklaşması, bireyin flört istismarını destekler yönde bir tutuma sahip olduğunu belirtmektedir. Ölçekte 1,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,18,19,20,22,25,26 ve 27. maddeler ters madde olarak puanlanmaktadır. Ölçeğin bütünü için iç tutarlılık katsayısı .91 olup alt boyutlarının iç tutarlılık katsayıları .72 ve .85 arasında değişmektedir (Terzioğlu vd., 2016). Bu çalışmada fiziksel, duygusal, ekonomik, cinsel ve genel şiddet tutum alt boyutları için Cronbach alfa iç tutarlık katsayıları sırasıyla .72, .85, .75, .84 ve .72 olarak hesaplanmıştır.

3. Çiftler Arası Şiddeti Kabul Ölçeği

Foshee, Fothergill ve Stuart tarafından 1992 yılında geliştirilen ve Measuring Violence-Related Attitudes, Behaviors and Influences Among Youths: A Compendium of Assessment Tools adlı kitapta (Dahlberg vd. 2005:), yayınlanan Çiftler Arası Şiddeti Kabul Ölçeği’nin (Acceptance of Couple Violence) özgün formu 11 maddeden oluşmaktadır. Sezer, Ölçeğin Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik uyarlama çalışmasını yapan kişidir (2008). Ölçek (ÇAŞKÖ) 11 maddeli, dörtlü Likert tipi bir ölçektir. ÇAŞKÖ’nin Saldırganlık Ölçeği (SÖ) ile yapılan benzer ölçekler geçerliği çalışmasında, iki ölçek arasında anlamlı bir ilişki ($r=.61$) olduğu bulunmuştur. Ölçeğin, Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı “.87”, test tekrar-test güvenilirliği “ $r= 0.80$ ” olarak saptanmıştır (Sezer, 2008).

4. Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zekâ Ölçeği

Schutte ve arkadaşları (1998) tarafından geliştirilen ve Austin ve arkadaşları (2004) tarafından 41 madde olarak yeniden düzenlenen Schutte Duygusal Zekâ Ölçeği'nin Türkçe'ye uyarlanması Tatar ve arkadaşları tarafından geliştirilmiştir (Tatar vd., 2011). Schutte Duygusal Zekâ Ölçeği 3 alt boyuttan oluşmuştur. Bu alt boyutlar şunlardır: İyimserlik/Ruh Halinin Düzenlenmesi: Bu alt boyut; bireylerin kendi duygularını kontrol edebilmesi ve duygusal açıdan zor durumlardaki sosyal çevrede bulunan zorlayıcı kişilere karşı başa çıkabilmesini ifade eder. Bu duygusal beceri, bireyin amaç ve hedefine ulaşabilmesi için kişiler arası etkileşim içindeki durumlarda; bireyin duygularını ifade etme ve algılama olanaklarını düzenleyebilme becerisini gerektirmektedir (Madde 2, 7, 12,15, 18, 21, 29, 30, 33, 35, 37, 38). Duyguların Kullanımı: Bireyde dikkatini odaklamasını, dikkatli düşünebilmesi ve iletişimin doğru olması için duygu üretmesi, duyguyu doğru bir şekilde harekete geçirmesi ve hissetme yeteneğini kapsamaktadır (Madde 4, 9,10, 23, 26, 34). Duyguların Değerlendirilmesi: Bireyin, kendisinin ve başkalarının duygularını; yüz ifadelerini, sözcüklerini, beden dili veya bunlara benzer ipuçlarından elde edinilen bilgileri yakalayabilmesidir. Bireyin, bu ipuçlarını da kullanarak şahsi duygularını doğru ve etkili bir biçimde ifade edebilme yeteneğini de kapsamaktadır. Duyguların değerlendirilmesinin alt boyutu, duygusal süreçleri kavrayabilme ile ilgili olup bu beceri, hangi olayın farklı duygu türlerini tetikleme ihtimalinin olduğunu bilmeyi, karmaşık duygu kümelerinden gerekenleri harmanlamayı ve duyguların zaman içinde hangi gelişim yolunu izlediğini anlayabilmeyi gerektirmektedir (Madde 6, 8, 17, 22, 28, 31, 36, 39, 40, 41) (Jan ve Anwar, 2019). 1= Kesinlikle Katılmıyorum ve 5= Kesinlikle Katılıyorum olmak üzere beşli Likert tipi bir ölçektir. Ölçeğin üç faktörlü yapısı incelendiğinde hem açıklayıcı hem de doğrulayıcı faktör analizi sonuçları Austin ve diğerlerinin (2004) sunduğu sonuçlar ile tutarlıdır. Ölçeğin Cronbach-Alpha iç tutarlık katsayısı bütünü için 0,82, alt boyutları için ise 0,75, 0,39 ve 0,76 olarak tespit edilmiştir. Ölçeğin bütünü için test-tekrar test güvenilirlik katsayısı bir hafta arayla (n=88) $r=0,49$, iki hafta arayla (n=85) $r=0,56$ bulunmuştur (Tatar vd., 2011).

E. Veri Toplama İşlemi

Araştırmada veri toplama aracı olarak Google Formlar isimli anket uygulama programı kullanılmıştır. Katılımcılara iletilen link ile katılıma gönüllü olanlar formu doldurmuştur. Örnekleme kartopu yöntemi ile ulaşılmıştır. Form, bu izlenen yolla 280 kişiye uygulanmıştır. Formun ilk sayfasında katılımcı, gönüllülük esası, yapılan araştırma ve verilerin gizliliği ile ilgili bilgilendirilmiş onam formu ile bilgilendirilmiştir. Formda sırasıyla Bilgilendirilmiş Onam Formu, Demografik Bilgi Formu, Flört Şiddeti Tutum Ölçeği, Çiftler Arası Şiddeti Kabul Ölçeği, Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zeka Ölçeği olmak üzere 5 farklı sayfa olup, sırası belirtilen form ya da ölçek doldurulmadan bir sonraki sayfaya geçilmemektedir. Veri toplama işleminden sonra sonuçların puanlaması araştırmacı tarafından yapılmıştır.

F. Verilerin analizi

Yapılan bu çalışmada istatistiksel programlardan biri olan SPSS v27.0 kullanılmıştır. Kullanılan testler, tanımlayıcı istatistikler (frekans analizi, betimsel istatistikler) ve korelasyon analizidir. Ölçeklerin güvenilirliği analiz edilmiş ve ispatlanmış ölçekler olduğundan güvenilirlik analizi gerçekleştirilmemiştir. Verilerin çözümlenmesinde frekans, yüzde gibi tanımlayıcı istatistiklerden faydalanılmıştır. Verilerin analizinde normallik sınamaları yapılmıştır. Kolmogorov Smirnov testi yapılmıştır, normallik olmadığı görülmüştür. Korelasyon analizi için Spearman korelasyon testi uygulanmıştır.

IV .BULGULAR

A. Sosyodemografik Özelliklere İlişkin Bulgular

Bu bölümde katılımcılardan elde edilmiş olan verilerin analizleri yer almaktadır. Araştırmaya katılan 280 katılımcı, 18 yaş üstü ve lisans düzeyinde öğrenim görmekte olan üniversite öğrencilerinden oluşmaktadır.

Katılımcıların Cinsiyet Yapısına İlişkin Frekans Dağılımı

Katılımcıların cinsiyet değişkenlerine göre frekans ve yüzdelik değerleri aşağıdaki çizelgede yer almaktadır.

Çizelge 1: Katılımcıların Cinsiyet Dağılımı

Gruplar	Frekans	%
Kadın	191	68,2
Erkek	89	31,8

Çizelge 1'e göre; katılımcılar cinsiyetlerini 191'i (%68,2) kadın, 89'u (%31,8) erkek olarak belirtmiştir.

Katılımcıların Ekonomik Durumuna İlişkin Frekans Dağılımı

Katılımcıların ekonomik durum değişkenlerine göre frekans ve yüzdelik değerleri Çizelge 2'de yer almaktadır.

Çizelge 2: Katılımcıların Ekonomik Durumlarının Dağılımı

Gruplar	Frekans	%
Düşük	35	12,5
Orta	220	78,6
Yüksek	25	8,9

Çizelge 2'ye göre; katılımcıların 35'i (%12,5) ekonomik durumlarının düşük, 220'si (%78,6) orta, 25'i (% 8,9) yüksek olduğunu belirtmiştir.

Betimleyici Bulgular

Çalışmada kullanılan ölçeklerin ve ölçeklerin alt boyutlarına ilişkin analiz için tanımlayıcı istatistiklerden yararlanılmıştır. Çalışmada kullanılan ölçeklere ve ölçeklerin alt boyutlarına ilişkin analizler aşağıdaki çizelgede verilmiştir.

Çizelge 3: Ölçeklerin Betimleyici İstatistik Değerleri

Ölçekler ve Alt Boyutları	Ort.	S.S.	Min.	Maks.
Flört Şiddeti Tutum Ölçeği	4,48	0,43	1,39	5
Genel şiddet	4,75	0,46	1,2	5
Fiziksel şiddet	4,58	0,56	1,6	5
Duygusal şiddet	4,23	0,64	1,83	5
Ekonomik şiddet	4,13	0,69	1,2	5
Cinsel şiddet	4,66	0,56	1	5
Çiftler Arası Şiddeti Kabul Ölçeği	1,22	0,39	1	3,73
Kadınlara yönelik şiddeti kabul	1,15	0,42	1	4
Erkeklere yönelik şiddeti kabul	1,3	0,57	1	3,67
Genel şiddeti kabul	1,22	0,43	1	4
Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zeka Ölçeği	3,5	0,3	2,02	4,29
İyimserlik/ruh halinin düzenlenmesi	3,21	0,42	1,25	4,08
Duyguların kullanımı	3,79	0,36	2,33	4,83
Duyguların değerlendirilmesi	3,81	0,43	1,9	4,8

Not. Ort. = Ortalama, S.S. = Standart Sapma, Min. = Minimum değer, Maks. = Maksimum değer

Çizelge 3'e göre çalışmaya katılan üniversite öğrencilerinin; Çiftler Arası Şiddeti Kabul Ölçeği'nden aldıkları puanların ortalama değeri, 1,22'dir. Çiftler arası şiddeti kabul ölçeğinin kadınlara yönelik alt boyutundan alınan puanların ortalama değeri 1,15'dir. Erkeklere yönelik alt boyutundan aldıkları puanların ortalama değeri, 1,3'tür. Genel alt boyutundan aldıkları puanların ortalama değeri, 1,22'dir.

Çalışmaya katılan üniversite öğrencilerinin; Flört Şiddeti Tutum Ölçeği'nden aldıkları puanların ortalama değeri, 4,48'dir. Flört şiddeti tutum ölçeğinin genel şiddet alt boyutundan alınan puanların ortalama değeri, 4,75'tir. Fiziksel şiddet alt boyutundan alınan puanların ortalama değeri, 4,58'dir. Duygusal şiddet alt boyutundan alınan puanların ortalama değeri, 4,23'tür. Ekonomik şiddet alt boyutundan alınan puanların ortalama değeri, 4,13'tür. Cinsel şiddet alt boyutundan alınan puanların ortalama değeri, 4,66'tir.

Çalışmaya katılan üniversite öğrencilerinin; Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zeka Ölçeği'nden aldıkları puanların ortalama değeri, 3,5'tir. Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zeka Ölçeği'nin iyimserlik/ruh halinin düzenlenmesi alt boyutundan alınan puanların ortalama değeri, 3,21'dir. Duyguların kullanımı alt boyutundan alınan puanların ortalama değeri 3,79'dur. Duyguların değerlendirilmesi alt boyutundan alınan puanların ortalama değeri, 3,81'dir.

Çizelge 4: Ölçeklerin Cinsiyet Değişkenine Göre Betimleyici İstatistik Değerleri

Ölçekler ve Alt Boyutları	Cinsiyet							
	Kadın				Erkek			
	Ort.	S.S.	Min.	Maks.	Ort.	S.S.	Min.	Maks.
Flört Şiddeti Tutum Ölçeği	4,58	0,27	3,32	5	4,24	0,59	1,39	5
Genel şiddet	4,80	0,35	2,4	5	4,64	0,62	1,2	5
Fiziksel şiddet	4,68	0,43	3	5	4,39	0,73	1,6	5
Duygusal şiddet	4,28	0,56	2,5	5	4,13	0,78	1,83	5
Ekonomik şiddet	4,29	0,51	2	5	3,78	0,87	1,2	5
Cinsel şiddet	4,83	0,33	3,29	5	4,29	0,75	1	5

Çizelge 4: (devamı) Ölçeklerin Cinsiyet Değişkenine Göre Betimleyici İstatistik Değerleri

Çiftler Arası Şiddeti Kabul Ölçeği	1,15	0,26	1	2,73	1,38	0,56	1	3,73
Kadınlara yönelik şiddeti kabul	1,06	0,23	1	3	1,35	0,62	1	4
Erkeklerle yönelik şiddeti kabul	1,26	0,53	1	3,67	1,39	0,64	1	3,33
Genel şiddeti kabul	61,14	0,29	1	3,2	1,39	0,59	1	4
Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zeka Ölçeği	3,53	0,28	2,76	4,29	3,42	0,33	2,02	3,9
İyimserlik/ruh halinin düzenlenmesi	3,25	0,35	1,83	4,08	3,11	0,52	1,25	4,08
Duyguların kullanımı	3,83	0,34	2,67	4,83	3,7	0,38	2,33	4,83
Duyguların değerlendirilmesi	3,82	0,39	2,8	4,7	3,78	0,49	1,9	4,8
<i>Not.</i> Ort. = Ortalama, S.S. = Standart Sapma, Min. = Minimum değer, Maks. = Maksimum değer								

Çalışmada kullanılan ölçeklerin ve ölçeklerin alt boyutlarına ait bulgular cinsiyete göre analizi aşağıda verilmiştir.

Çizelge 4'e göre çalışmaya katılan kadın öğrencilerin Çiftler Arası Şiddeti Kabul Ölçeği'nden aldıkları puanların ortalama değeri 1,15'tir. Kadınların, kadınlara yönelik alt boyutlarından aldıkları puanların ortalama değeri 1,06'dır. Kadınların, erkeklerle yönelik alt boyutundan aldıkları puanların ortalama değeri, 1,26'dır. Kadınların, genel alt boyutundan aldıkları puanların ortalama değeri 1,14'tür.

Çalışmaya katılan erkek öğrencilerin Çiftler Arası Şiddeti Kabul Ölçeği'nden aldıkları puanların ortalama değeri 1,38'dir. Erkeklerin, kadınlara yönelik alt boyutlarından aldıkları puanların ortalama değeri 1,35'tir. Erkeklerin, erkeklerle yönelik alt boyutundan aldıkları puanların ortalama değeri, 1,39'dur. Erkeklerin, genel alt boyutundan aldıkları puanların ortalama değeri 1,39'dur.

Çalışmaya katılan kadın öğrencilerin Flört Şiddeti Tutum Ölçeği'nden aldıkları puanların ortalama değeri 4,58'dir. Kadınların, genel şiddet alt

boyutlarından aldıkları puanların ortalama değeri 4,80'dir. Kadınların, fiziksel şiddet alt boyutundan aldıkları puanların ortalama değeri, 4,68'dir. Kadınların, duygusal şiddet alt boyutundan aldıkları puanların ortalama değeri 4,28'dir. Kadınların, ekonomik şiddet alt boyutundan aldıkları puanların ortalama değeri 4,29'dur. Kadınların, cinsel şiddet alt boyutundan aldıkları puanların ortalama değeri 4,83'tür.

Çalışmaya katılan erkek öğrencilerin Flört Şiddeti Tutum Ölçeği'nden aldıkları puanların ortalama değeri 4,24'tür. Erkeklerin, genel şiddet alt boyutlarından aldıkları puanların ortalama değeri 4,64'tür. Erkeklerin, fiziksel şiddet alt boyutundan aldıkları puanların ortalama değeri, 4,39'dur. Erkeklerin, duygusal şiddet alt boyutundan aldıkları puanların ortalama değeri 4,13'tür. Erkeklerin, ekonomik şiddet alt boyutundan aldıkları puanların ortalama değeri 3,78'dir. Erkeklerin, cinsel şiddet alt boyutundan aldıkları puanların ortalama değeri 4,29'dur.

Çalışmaya katılan kadın öğrencilerin Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zeka Ölçeği'nden aldıkları puanların ortalama değeri, 3,53'tür. Kadınların, iyimserlik/ruh halinin düzenlenmesi alt boyutundan aldıkları puanların ortalama değeri, 3,25'tir. Kadınların, duyguların kullanımı alt boyutundan aldıkları puanların ortalama değeri, 3,83'tür. Kadınların, duyguların değerlendirilmesi alt boyutundan aldıkları puanların ortalama değeri, 3,82'dir.

Çalışmaya katılan erkek öğrencilerin Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zeka Ölçeği'nden aldıkları puanların ortalama değeri, 3,42'dir. Erkeklerin, iyimserlik/ruh halinin düzenlenmesi alt boyutundan aldıkları puanların ortalama değeri, 3,11'dir. Erkeklerin duyguların kullanımı alt boyutundan aldıkları puanların ortalama değeri, 3,7'dir. Erkeklerin, duyguların değerlendirilmesi alt boyutundan aldıkları puanların ortalama değeri, 3,78'dir.

B. Normallik Analizine İlişkin Bulgular

Çalışmada kullanılan ölçeklerin genel ortalamalarının normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek için tek örneklem *Kolmogorov-Smirnov Testi* analizi yapılmıştır.

Çizelge 5: Kolmogorov-Smirnov Normallik Testi

	İstatistik	Df	<i>p</i>
Flört Şiddeti Tutum Ölçeği	0,16	280	0,000
Çiftler Arası Şiddeti Kabul Ölçeği	0,29	280	0,000
Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zeka Ölçeği	0,05	280	0,065

Yapılan analiz sonucunda ölçek ortalamalarının normal dağılıma sahip olup olmadığına bakmak için normallik testi yapılmıştır ($p = 0,000 < \alpha = 0,05$). Verilerin normal dağılıma uymadığı bulunmuştur.

C. Ölçeklerin Analizi

Çizelge 5 incelendiğinde ölçek ortalamaları normal dağılmadığından **Spearman korelasyon** testi uygulanmıştır. Spearman korelasyon testi sonucunda değişkenler arası ilişki olup olmadığı ve ilişki varsa bu ilişkinin derecesi korelasyon katsayısı ile hesaplanmaktadır.

Hipotez 1: Erkek üniversite öğrencilerinin çiftler arası şiddeti kabulü ile duygusal zeka düzeyleri arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişki vardır.

Çizelge 6: Erkek Üniversite Öğrencilerinin Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zeka Puanları ile Çiftler Arası Şiddeti Kabul Puanlarının Analizi

Değişken	K	1	2
1. Çiftler Arası Şiddeti Kabul Ölçeği	89	1	
2. Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zeka Ölçeği	89	,04	1

Not. K = Katılımcı sayısı. Hücrede verilen değişkenler arası ilişki değeri Spearman'ın rho değeridir.

Çalışmaya katılan erkek üniversite öğrencilerinin çiftler arası şiddeti kabulü ile duygusal zeka düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemek için Spearman korelasyon testi yapılmıştır. Test sonucuna göre çiftler arası şiddeti kabulü ile duygusal zeka arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır, $r(87) = -,04$, $p = 0,72$.

Hipotez 2: Erkek üniversite öğrencilerinin flört şiddeti tutumları ile duygusal zeka düzeyleri arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki vardır.

Çizelge 7: Erkek Üniversitesi Öğrencilerinin Flört Şiddeti Tutumları Puanları ile Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zeka Puanlarının Analizi

Değişken	K	1	2
1. Flört Şiddeti Tutum Ölçeği	89	1	
2. Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zeka Ölçeği	89	,07	1

Not. K = Katılımcı sayısı. Hücrede verilen değişkenler arası ilişki değeri Spearman'ın rho değeridir.

Çalışmaya katılan erkek üniversite öğrencilerinin flört şiddeti tutumları ile duygusal zeka düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemek için Spearman korelasyon testi yapılmıştır. Test sonucuna göre flört şiddeti tutumları ile duygusal zeka arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır, $r(87) = ,07$, $p = 0,51$.

Hipotez 3: Kadın üniversite öğrencilerinin çiftler arası şiddeti kabulü ile duygusal zeka düzeyleri arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişki vardır.

Çizelge 8: Kadın Üniversite Öğrencilerinin Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zeka Puanları ile Çiftler Arası Şiddeti Kabul Puanlarının Analizi

Değişken	K	1	2
1. Çiftler Arası Şiddeti Kabul Ölçeği	191	1	
2. Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zeka Ölçeği	191	-,17*	1

Not. K = Katılımcı sayısı. Hücrede verilen değişkenler arası ilişki değeri Spearman'ın rho değeridir. * $p < ,05$.

Çalışmaya katılan kadın üniversite öğrencilerinin çiftler arası şiddeti kabulü ile duygusal zeka düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemek için Spearman korelasyon testi yapılmıştır. Test sonucuna göre çiftler arası şiddeti kabulü ile duygusal zeka düzeyleri arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişki bulunmuştur, $r(189) = -,17$, $p = 0,02$.

Hipotez 4: Kadın üniversite öğrencilerinin flört şiddeti tutumları ile duygusal zeka düzeyleri arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki vardır.

Çizelge 9: Kadın Üniversitesi Öğrencilerinin Flört Şiddeti Tutumları Puanları ile Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zeka Puanlarının Analizi

Değişken	K	1	2
1. Flört Şiddeti Tutum Ölçeği	191	1	
2. Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zeka Ölçeği	191	,11	1

Not. K = Katılımcı sayısı. Hücrede verilen değişkenler arası ilişki değeri Spearman'ın rho değeridir.

Çalışmaya katılan kadın üniversite öğrencilerinin flört şiddeti tutumları ile duygusal zeka düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemek için Spearman korelasyon testi yapılmıştır. Test sonucuna göre flört şiddeti tutumları ile duygusal zeka arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır, $r(189) = ,11, p = 0,12$.

Hipotez 5: Üniversite öğrencilerinin çiftler arası şiddeti kabulü ile duygusal zeka düzeyleri arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişki vardır.

Çizelge 10: Üniversite Öğrencilerinin Çiftler Arası Şiddeti Kabul Ölçeği Puanlarının ve Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zeka Ölçeği Puanlarının Analizi

Değişken	K	1	2
1. Çiftler Arası Şiddeti Kabul Ölçeği	280	1	
2. Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zeka Ölçeği	280	-,15*	1

Not. K = Katılımcı sayısı. Hücrede verilen değişkenler arası ilişki değeri Spearman'ın rho değeridir. * $p < ,05$.

Çalışmaya katılan üniversite öğrencileri arasında çiftler arası şiddeti kabulünün duygusal zeka düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemek için Spearman korelasyon testi yapılmıştır. Çalışmaya katılan üniversite öğrencileri arasında çiftler arası şiddeti kabulünün duygusal zeka düzeyleri arasında negatif yönlü zayıf bir ilişki vardır. Çalışmaya katılan üniversite öğrencilerinin duygusal zeka düzeyleri azaldıkça çiftler arası şiddeti kabulleri artmaktadır, $r(178) = -,15, p = 0,01$.

Hipotez 6: Üniversite öğrencilerinin flört şiddeti tutumları ile duygusal zeka düzeyleri arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki vardır.

Çizelge 11: Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddeti Tutumu Ölçeği Puanları ile Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zeka Ölçeği Puanlarının Analizi

Değişken	K	1	2
1. Flört Şiddeti Tutum Ölçeği	280	1	
2. Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zeka Ölçeği	280	,14*	1

Not. K = Katılımcı sayısı. Hücrede verilen değişkenler arası ilişki değeri Spearman'ın rho değeridir. * $p < ,05$.

Çalışmaya katılan üniversite öğrencileri arasında flört şiddeti tutumları ile duygusal zeka düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemek için Spearman korelasyon testi yapılmıştır. Çalışmaya katılan üniversite öğrencileri arasında flört şiddeti tutumları ile duygusal zeka düzeyleri arasında pozitif yönlü zayıf bir ilişki vardır. Çalışmaya katılan üniversite öğrencilerinin duygusal zeka düzeyleri azaldıkça çiftler arası şiddeti kabulleri artmaktadır, $r(178) = -,15, p = 0,02$.

V. TARTIŞMA

Çalışmanın bu bölümünde araştırmanın veri analizlerinden elde edilen sonuçlar ilgili literatür ile tartışılmıştır. Yapılan bu çalışmada erkek üniversite öğrencilerinin çiftler arası şiddeti kabul düzeyi kadın üniversite öğrencilerinin çiftler arası şiddeti kabul düzeyinden yüksek bulunmuştur. İftar (2016) tarafından yapılan bir çalışmada erkek üniversite öğrencilerinin çiftler arası şiddeti kabul düzeyinin kadın üniversite öğrencilerinin çiftler arası şiddeti kabul düzeyine göre daha yüksek bulunması yapılan bu çalışmanın bulguları ile benzerlik göstermektedir. Literatür incelendiğinde flört şiddeti içerisinde cinsiyet konusu hakkında fiziksel, psikolojik, cinsel şiddet başlıklarıyla incelendiği genellikle genç kadınların etkilendiği, erkeklerin saldırganlığa eğiliminin ve şiddet davranışlarını kabul etmede kadınlara oranla daha fazla olduğu görülmektedir (Kepir vd., 2014). Yapılan bu çalışmada erkek üniversite öğrencilerinin çiftler arası şiddeti kabulünün kadın üniversite öğrencilerine göre yüksek bulunması bu bulguyla desteklenmektedir.

Yapılan bu çalışmada erkek üniversite öğrencilerinin fiziksel şiddete yönelik tutumlarının kadın üniversite öğrencilerinin fiziksel şiddete yönelik tutumlarına göre daha kabul edici oldukları bulunmuştur. İlgili literatür incelendiğinde İftar (2016) tarafından yapılan çalışmada erkek üniversite öğrencilerinin flört içerisindeki fiziksel şiddete yönelik tutumlarının kadın üniversite öğrencilerinin flört içerisindeki fiziksel şiddete yönelik tutumlarına göre daha kabul edici bulunmuştur. Türkiye’de ve yurt dışında yapılmış olan çalışmalar incelendiğinde erkeklerin flört şiddetini kadınlardan daha kabul edici olduğu bulgusuna ulaşılmıştır (Campbell, 2006; Martins vd., 2014; Sezer, 2008; Yumuşak, 2013). Yapılan bu çalışmada erkek üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutumları ile kadınların flört şiddetine yönelik tutumları karşılaştırıldığında; kadınların erkeklere göre flört şiddetini daha desteklemeyen bir tutumda oldukları bulunmuştur. Cinal (2018) tarafından yapılan bir çalışmada erkeklerin flört şiddetine yönelik tutumları ile kadınların flört şiddetine yönelik tutumları karşılaştırıldığında erkeklerin flört şiddetini daha desteklemeyen bir tutumda oldukları bulunmuştur. Bu bulgular yapılan bu çalışmanın bulguları ile

farklılık göstermektedir. Yapılan bu çalışmada kadın üniversite öğrencilerinin erkek üniversite öğrencilerine göre flört şiddetini desteklememe durumunun daha yüksek olduğunu göstermektedir. İlgili literatür incelendiğinde kadınların flört şiddetine yönelik tutumlarının yüksek çıktığı çalışma sayısının sınırlı olduğu görülmektedir (Yumuşak, 2013). Bu çalışmada kadın üniversite öğrencilerinin çiftler arası şiddeti kabul düzeylerinin erkek üniversite öğrencilerinin çiftler arası şiddeti kabul düzeylerinden daha düşük bulunmuştur. Yumuşak (2013) tarafından yapılan bir çalışma incelendiğinde kadınların flört şiddetini kabul düzeylerinin erkeklerden daha yüksek olduğu bulgusunun bulunması yapılan bu çalışmanın bulgularıyla farklılık göstermektedir.

Bu çalışmada öğrencilerin duygusal zeka düzeyleri, diğer alt boyutlarla incelendiğinde kadınların erkeklere göre daha yüksek düzeyde duygusal zekaya sahip olduğu bulunmuştur. Duygusal zeka ile ilgili yapılmış olan araştırmalara incelendiğinde; çalışmalarda farklı ölçekler kullanılmış olsa bile kadınların genel olarak duygusal zeka düzeyleri erkeklerden daha yüksek bulunmuştur (Ciarrochi vd., 2001; Reiff vd., 2000; Mayer vd., 1999; Mayer ve Geher, 1996). Bu bağlamda yapılan bu çalışmanın bulgularıyla incelen literatür çerçevesindeki bulgular örtüşmektedir.

Bu çalışmaya katılım gösteren erkek üniversite öğrencilerinin çiftler arası şiddeti kabulü ile duygusal zeka düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu çalışmaya katılım gösteren erkek üniversite öğrencilerinin flört şiddeti tutumları ve duygusal zeka düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. İlgili literatür incelendiğinde yapılan bu çalışmayla farklılıklar olduğu görülmektedir. Çelik ve Kocabıyık (2014) tarafından yapılan bir araştırmada erkek genç yetişkinlerin duygu düzenleme stratejileri içinde diğer kişileri suçlayıcı stratejilerle ilerlemesinin fiziksel saldırganlıklarını artırdığı bulgusuna ulaşılmıştır. Stappenbeck ve diğerlerinin (2016) yaptıkları bir çalışmada erkek üniversite öğrencilerinin duygu düzenleme becerilerinin artması flört şiddetini desteklememe durumunu da artırmakta olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Yine aynı araştırmada duygusal yanıtları kabul etmeme ve duygu düzenlemeye sınırlı erişim alt boyutlarının birbirleriyle ilişkili olduğu bulunmuştur. Duygu düzenleme durumu direkt olarak duygusal zekayı tanımlamamakla beraber duygu düzenlemenin duygusal zekanın bir alt boyutu olduğuna dair ve birbiriyle yakın ilişkisi olduğunu gösteren çalışmalar bulunmaktadır

(Martins vd., 2010). Landa ve diğerlerinin (2024) yaptıkları bir çalışmada genç yetişkin erkeklerde kadına yönelik flört içi şiddette duygusal ifadenin bastırılma durumunun artması romantik ilişkide şiddeti artırıcı bir durum olduğu sonucuna ulaşılmıştır. İncelenen literatür bağlamında erkek üniversite öğrencisi bireylerin duygusal yanıtları kabul etmeme duygu düzenlemeye dair sınırlı erişimlerinin olması duygu düzenleme becerilerinin düşük seviyede olması flört içi şiddeti kabul etme destekleme ve uygulama davranışlarıyla ilişkili olduğunu düşündürmektedir. Winters ve diğerlerinin (2004) yaptıkları bir çalışmada romantik bir ilişki içerisinde olduğu partnerine şiddet uygulayan erkeklerin şiddet uygulamayan erkeklere göre duygusal zeka düzeyinin daha düşük olduğu bulunmuştur. Fernandez-Gonzalez ve diğerlerinin (2018) lise öğrencileri arasında geniş bir örneklem ile (542) yaptıkları boylamsal bir çalışmada duygusal zekayı; duygulara dikkat, onarım (kişilerin duygularını düzenleme becerilerine ilişkin inançları) ve netlik (kişinin duygusal durumları anlaması) olarak boyutlandırırken erkek öğrenciler arasında onarım düzeyi düşük olanların zaman içindeki şiddeti destekleme durumlarının daha yüksek olduğu bulunmuştur. Bu boylamsal çalışma bağlamında erkek öğrencilerin duygularını düzenleyebilme becerilerine ilişkin inançların düşük olması zaman içindeki şiddeti destekleme durumlarının artış gösterebilmesine neden olduğu bulgusu ile kurulan neden sonuç ilişkisi ilerleyen yaşlarda da benzer ilişkinin gözlemlenebileceğini ve üniversitede de devam edebileceği yorumunu düşündürmektedir. Literatürde duygusal zeka ve duygu düzenlemenin çok güçlü bir şekilde ilişkili olduğu ve birbiriyle çok yakın kavramlar olduğuna dair bulgular mevcuttur (Pena-Sarrionandia vd., 2015; Zysberg ve Raz, 2019). Bu bulgulara göre, Lee ve diğerlerinin (2020) lisans öğrencileri arasında duygu düzenleyememe ile yakın ilişkide şiddet arasındaki ilişkiyi inceledikleri bir çalışmada; erkek lisans öğrencilerinin duygu düzenleyememesinin romantik ilişkideki fiziksel şiddeti artırdığı yönünde bir ilişki bulmuşlardır. Yine aynı araştırmada erkek öğrencilerin duygu düzenleyememesinin psikolojik şiddeti artırdığı yönünde bir ilişki bulmuşlardır. Aynı araştırmada erkek öğrencilerin duygu düzenleyememe durumunun cinsel şiddeti artırdığı yönünde bir ilişki bulmuşlardır. Bu bağlamda lisans düzeyindeki erkek öğrencilerin duygu düzenleyememe durumlarının yüksekliği romantik ilişkideki fiziksel psikolojik cinsel şiddeti desteklemekte etken olmaktadır. Lisans öğrencileriyle yapılan birçok çalışmada duygusal zekanın bir alt boyutu olarak duyguların düzenlenmesi incelendiğinde erkek öğrencilerin duygu düzenlemede yaşadıkları eksikliğin

romantik ilişkideki partnerine yönelik fiziksel ve sözlü şiddetle ilişkili olduğu gösterilmiştir (Gratz vd., 2009; Shorey vd., 2011).

Bu çalışmaya katılan kadın üniversite öğrencilerinin duygusal zeka düzeyleri yükseldikçe çiftler arası şiddeti kabulünün azaldığı yönünde bir ilişki bulunmuştur. Bu çalışmaya katılan kadın üniversite öğrencilerinin flört şiddeti tutumu ile duygusal zeka düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. İlgili literatür incelendiğinde bu çalışmanın bulgularıyla benzerlik ve farklılık içeren bulgular bulunmaktadır. Rode ve diğerlerinin (2015) ilişkide şiddet gösteren kadınlarla erkekler arasında duygusal zeka farklılığı incelenen bir çalışmada, kadınlarla erkeklerin duygusal zeka seviyelerinin anlamlı bir şekilde birbirinden farklı olduğu bulunmuştur. Winters ve diğerlerinin (2004) yaptıkları bir çalışmada kadınların duygusal zeka düzeyleri yükseldikçe romantik ilişkide istismar eğiliminin azalması yönünde ilişkili olduğunu göstermiştir. Fernandez-Gonzalez ve diğerlerinin (2018) lise öğrencileri arasında geniş bir örneklem (542) ile yaptıkları boylamsal bir çalışmada kadınlarda duygulara daha az dikkat edenlerin zaman içinde flört içi şiddeti kabul etme ve destekleme durumlarının daha güçlü ilişkili olduğu bulunmuştur. Bu boylamsal çalışma ile kurulan neden-sonuç ilişkisine bağlı olarak ilerleyen yaşlarda da benzer neden sonuç ilişkisine ulaşılabileceği yorumu yapılabilmektedir. Buna dayanarak üniversite dönemine gelen kadın öğrencilerin duygulara daha az dikkat etmesi zaman içinde flört içi şiddetini kabul etme ve destekleme durumuyla arasında güçlü bir ilişki olabileceği varsayımını düşündürmektedir. Lee ve diğerlerinin (2020) duygu düzenleyememe ile yakın ilişkide şiddet arasındaki ilişkiyi inceledikleri bir çalışmada kadınlarda duygu düzenleyememe ile fiziksel şiddet arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Yine aynı araştırmada kadınlarda duygu düzenleyememe durumu arttıkça psikolojik şiddetin arttığı yönünde bir ilişki olduğu bulunmuştur. Aynı araştırma kadınlarda duygu düzenleyememe durumu arttıkça cinsel şiddetin arttığı yönünde bir ilişki bulunmuştur. Duygusal zeka ve duygu düzenleme çok yakın kavramlar olmakla beraber literatürde, aralarında güçlü bir ilişki olduğuna dair hem normal çalışmalar hem de meta-analiz çalışmaları bulunmaktadır (Pena-Sarrionandia vd., 2015; Zysberg ve Raz, 2019). Duygusal zekası yüksek olanların daha iyi duygu düzenleme becerilerine sahip olduğunu hem deneysel hem de kesitsel çalışmalardan bilinebilmektedir (Laborde vd., 2014; Nozaki, 2018). Literatürde incelenen bu

bulgulara dayanarak duygusal zeka düzeyinin düşük olması kişilerin duygu düzenleme durumuna ilişkin problem yaşayabileceğini düşündürmektedir. Bu bağlamda duygu düzenleyememe ile romantik ilişkide şiddet arasındaki ilişkinin, duygusal zeka ve romantik ilişkideki şiddetle arasındaki ilişkiye benzer bir ilişki olabileceği varsayımını düşündürmektedir.

Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin çiftler arası şiddeti kabulü ile duygusal zeka düzeyleri arasında negatif yönde istatistiksel anlamda anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Üniversite öğrencilerinin flört şiddeti tutumları ile duygusal zeka düzeyleri arasında istatistiksel olarak pozitif yönde anlamda anlamlı bir ilişki bulunmuştur. İlgili literatür incelendiğinde bu çalışmayı destekleyen ilgili çalışmalar bulunmaktadır. Üniversite öğrencileriyle yapılan bir çalışmada bireyin duygusal zeka düzeyi azaldıkça ilişki içerisinde fiziksel şiddet uygulanmasının artış gösterdiği yönünde bir ilişki bulunmuştur (Howard, 2013). Yine aynı çalışmada bireyin duygusal zeka düzeyi azaldıkça duygusal/sözlü şiddetin arttığı bulunmuştur (Howard, 2013). Yapılan diğer çalışmalarda agresif davranışları artış gösteren kişilerin duygusal zeka düzeylerinin düşük olması arasında bir ilişki bulunmuştur (Aragon vd., 2015; Sanchez-Ruiz ve Baaklini, 2018). Yine aynı araştırma sonuçlarına göre agresif davranışlar gösteren kişilerin duygusal durumlarla başa çıkmada zorluk yaşadığı söylenmektedir (Aragon vd., 2015; Sanchez-Ruiz ve Baaklini, 2018). Yapılan bir diğer çalışmanın bulguları incelendiğinde duygusal zeka düzeyleri düşük olan bireylerin romantik ilişkide istismar eğiliminin yüksek olduğu yönünde bir ilişki bulunmuştur (Winters vd., 2004). Swopes ve diğerlerinin (2013) yaptıkları bir çalışmada duygusal zekanın “benlikteki duyguların tanınması” ve “benlikteki duyguların düzenlenmesi” alt boyutlarıyla ilişkide agresyonun hem total hem de fiziksel ve sözlü şiddet alt boyutlarıyla olan ilişkisi incelenmiştir. Bu araştırmanın sonuçlarına göre; benlikteki duyguların tanınması arttıkça total şiddet ve fiziksel şiddetin azaldığı yönünde bir ilişki bulunmuştur. Benlikteki duyguların düzenlenmesi arttıkça total şiddet, fiziksel şiddet ve sözlü şiddetin azaldığı yönünde bir ilişki bulunmuştur. Kişilerin empati düzeyi arttıkça ilişkideki total şiddet, fiziksel şiddet ve sözlü şiddet azaldığı yönünde bir ilişki bulunmuştur. Jaffe ve diğerlerinin (2015) duygusal zekayı çok boyutlu bir kavram olarak ele alıp duygusal zekanın alt boyutlarıyla yakın ilişkide şiddet arasındaki ilişki incelenmiş olup benlikteki duyguların tanınması arttıkça fiziksel şiddetin azaldığı bir ilişki bulunmuştur. Aynı

araştırmada duyguların tanınması arttıkça öfke, dūřmanca hislerin azaldığı yönünde bir ilişki bulunmuştur. Fernandez-Gonzalez ve diğerlerinin (2018) lise öğrencileri arasında geniş bir örneklem (542) ile yaptıkları boylamsal bir çalışmada öğrencilerin duygusal zeka düzeylerinin flört içi şiddet (fiziksel, psikolojik ve cinsel olmak üzere tüm alt boyutlarıyla) ile negatif yönde anlamlı bir ilişki bulmuşlardır. Jaffe ve diğerlerinin (2015) yaptıkları bu araştırmada benlikteki duyguların düzenlenmesinin fiziksel şiddeti azaltması yönünde bir ilişki bulunmuştur. Benlikteki duyguların düzenlenmesi ile sözlü şiddet, öfke ve dūřmanca hisler arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur, yine duygusal zekanın empati alt boyutuyla yüksek olmasının fiziksel şiddet, sözlü şiddet, öfke ve dūřmanca hisleri azalttığı yönünde bir ilişki bulunmuştur. Bu bağlamda duygusal zeka arttıkça çiftler arası şiddeti kabulün azaldığı ve flört şiddetini desteklememe durumunun arttığı yorumu yapılabilmektedir.

Bu bağlamda, bireyin ne hissettiğini tanıyabiliyor olması, duyguların ne demek olduğunu biliyor olması, bir duyguya kapılıp gitmektense bu duyguyu kontrol edebilme becerisinin yüksek olması, zorlu durumlarda kişinin sükunetini koruyabilmesi, girifilen işlerde sonuç ne olursa olsun sürecin heyecanı içerisinde motivasyonunu koruyan durumda olması, kişinin kendi duygularıyla beraber diğerlerinin duygularını da anlayabilmesi duygusal zekanın yüksek olduğunu göstermektedir (Salovey ve Mayer, 1993; Tuğrul, 1999).

VI. SONUÇ VE ÖNERİLER

Üniversite öğrencilerinin flört şiddeti tutumunun ve kabulünün duygusal zeka düzeyleri arasındaki ilişkinin incelendiği bu çalışmanın sonuçları aşağıda belirtilmiştir;

- Erkek üniversite öğrencilerinin çiftler arası şiddeti kabulü ile duygusal zeka düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.
- Erkek üniversite öğrencilerinin flört şiddeti tutumları ile duygusal zeka düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.
- Kadın üniversite öğrencilerinin çiftler arası şiddeti kabulü ile duygusal zeka düzeyleri arasında negatif yönlü bir ilişki bulunmuştur. Kadın üniversite öğrencilerinin duygusal zeka düzeylerinin yüksekliği kadın üniversite öğrencilerinin çiftler arası şiddeti kabul düzeylerinin düşüklüğü ile ilişkili olduğu sonucuna ulaşılabilmektedir.
- Kadın üniversite öğrencilerinin flört şiddeti tutumları ile duygusal zeka düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.
- Üniversite öğrencilerinin çiftler arası şiddeti kabulü ile duygusal zeka düzeyleri arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Üniversite öğrencilerinin duygusal zeka düzeylerinin yüksekliği çiftler arası şiddeti kabul düzeylerinin düşüklüğü ile ilişkili olduğu sonucuna ulaşılabilmektedir.
- Üniversite öğrencilerinin flört şiddeti tutumları ile duygusal zeka düzeyleri arasında pozitif yönlü bir ilişki bulunmuştur. Üniversite öğrencilerinin duygusal zeka düzeylerinin yüksekliği ile flört şiddetini desteklememe yönündeki tutumlarının yüksekliğinin ilişkili olduğu sonucuna ulaşılabilmektedir.

Bu sonuçlara göre; üniversite öğrencilerine hizmet veren ruh sağlığı profesyonellerinin öğrencilerde, duygusal zekayı geliştirebilecek farkındalık çalışmaları ve psikoeğitim programlarının yürütülmesinin öğrencilerinin flört şiddetini desteklememe yönündeki tutumunun artmasının ilişkili olabileceği

düşünülmektedir. Duygusal zekayı geliştirmeye yönelik yapılacak bu çalışmaların ve programların öğrencilerin çiftler arasındaki şiddeti kabul düzeylerinin düşmesinin ilişkili olabileceği düşünülmektedir. Bu durumun da flört şiddetine yönelik önleyici ve koruyucu etkiye sahip olabileceği düşünülmektedir.

Çalışmaya ön lisans, yüksek lisans, doktora programlarında öğrenimine devam eden üniversite öğrencileri de dahil edilerek eğitim düzeyi değişkeninin, öğrencilerin duygusal zeka düzeyleri ile flört şiddeti tutumları ve kabulleri arasındaki ilişkide bir etkisi olup olmadığı ve eğitim düzeyi ile bu ilişkinin değişim gösterebilme durumuna dair olan durum incelenebilir.

Bu çalışma Türkiye’de bulunan üniversitelerde Türk üniversite öğrencileri arasında yapılmıştır. Başka bir çalışmada çalışmaya farklı ülkelerdeki üniversite öğrencileri dahil edilirse kültürel farklılığın etkisi de incelenebilir.

Bu çalışmayı yüz yüze görüşme yaparak yapılandırılmış ya da yarı yapılandırılmış görüşme formlarıyla yapma durumu bilgilerin doğruluğunu ve gerçekçiliğini etkileyeceği düşünülmektedir. Araştırmacılar için bu durum öneri niteliğindedir.

Türk örneklem üzerinde, üniversite öğrencileri arasında yapılan, uzun yıllardır ve günümüzde hem kişinin beden ve ruh sağlığı üzerinde hem de toplumsal sağlık üzerinde olumsuz anlamda etkili ve önemli olan flört şiddeti konusu içerisindeki flört şiddeti tutumu ile kabulünün, kişinin duygusal zeka düzeyi ile ilişkisinin incelendiği bu çalışmanın mevcut çalışmalar arasında önemli bir yer edineceği düşünülmektedir.

V. KAYNAKÇA

KİTAPLAR

- BALCIOĞLU, İ. (2001). **Şiddet ve Toplum**. Ankara: Bilge Yayınları.
- BALTAŞ, A., & BALTAŞ, Z. (1998). **Stres ve Başa Çıkma Yolları**. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- BÜKER, S., & EZİLER KIRAN, A. (t.y). **Reklamlarda Kadına Yönelik Şiddet**. 2. Baskı. İstanbul: Alan Yayıncılık.
- COOPER, R. K., & SAWAF, A. (1998). **Executive EQ: emotional intelligence in leadership and organizations**. Penguin Books.
- ÇAKIR KOÇAK Y., & ÖZTÜRK CAN H. (2019). **Flört şiddeti: Tanımı, sınıflaması ve değerlendirmesi**. Özbaşaran F, editör. Toplumsal Cinsiyet ve Kadın. 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri. p.43-53.
- DAHLBERG, L. L, TOAL, S. B., SWAHN, H. M. VE BEHRENS, C. B. (2005). **Measuring Violence-Related Attitudes, Behaviors and Influences Among Youths: A Compendium of Assesment Tools (2.Baskı)**. Atlanta, G.A: Centers for Disease Control and Prevention, National Center for Incurry Prevention and Control.
- DİGUİLİO, S. (2018). **What is gaslighting?** And how do you know if it's happening to you. NBC News.
- DORPAT, T. L. (1994). **Crimes of Punishment: America's Culture of Violence**. Algora Publishing, 118-130.
- DÖKMEN, Ü. (2009). **Sanatta ve Günlük Yaşamda İletişim Çatışmaları ve Empati**. İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- GOLEMAN, D. (2013). **İş başında duygusal zeka (H. Balkara, F. Deniztekin, & O. Deniztekin, çev.)**. Varlık Yayınları.
- GOLEMAN, D. P. (2014). **Duygusal Zeka Neden IQ'dan Daha Önemlidir?. B. Seçkin Yüksel (Çev.)**, İstanbul: Varlık Yayınları.

- HOWARD, J. J. (2013). **Emotional intelligence and adolescent perpetration of emotional and physical abuse: Examining peer violence and alcohol use as moderators**. Hofstra University.
- İNCEOĞLU, M. (2010). **Tutum, Algı, İletişim**. İstanbul: Beykent Üniversitesi Yayınevi.
- KOCABAŞOĞLU, N., SAVRUN, M., & KONUK, N. (2000). **Sosyokültürel açıdan Şiddet. İ. Balcıoğlu (Ed.) Biyolojik, Sosyolojik, Psikolojik Açıdan Şiddet içinde**. İstanbul: Yüce Yayın, 27-31.
- MANNİNG, J., BUCHANON, C., & DENKER, K. J. (2019). **Ghosting: Defining a relational communication phenomenon**. Paper presented at the meeting of the International Communication Association, Washington, D.C.
- OATLEY, K., & JENKİNS, M. J. (1996). **Understanding Emotions**. Cambridge. Blackwell Publishers.
- SANTROCK, J. W. (2016). **Yaşamboyu Gelişim: Gelişim Psikolojisi** (Çev. G. Yüksel). Ankara: Nobel.
- SARKİS, S. (2018). **Gaslighting: How to recognize manipulative and emotionally abusive people-and break free**. Hachette UK.
- SİMON, G. (2010). **In sheep's clothing: Understanding and dealing with manipulative people**. Little Rock, AR: Parkhurst Brothers, Inc.
- SKİNNER, B. F. (1965). **Science and human behavior**. Simon and Schuster Inc.
- SUBAŞI, N., & AKIN, A. (2003). **Kadına Yönelik Şiddet; Nedenleri ve Sonuçları**. Toplumsal Cinsiyet, Sağlık ve Kadın Kitabı içinde, Hacettepe Üniversitesi Kadın Sorunları.
- T.C. Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, (2008). **Aile İçi Şiddetle Mücadele El Kitabı**. İstanbul.
- VAUGHAN, G. M., HOGG, M. A. (2014). **Social Psychology, Seventh Edition**. (Çev. İ.Yıldız, A. Gelmez). Ankara: Ütopya Yayınları.
- YAYLACI, G. (2006). **Kariyer Yaşamında Duygusal Zeka İletişim Yeteneği**. Hayat Yayınları, İstanbul.

MAKALELER

- ABRAMSON, K. (2014). **Turning up the lights on gaslighting**. *Philos Perspect*, 28(1), 1-30.

- ADAK, N. (2013). **Madalyonun Öteki Yüzü: Erkeğe Yönelik Şiddet**. Sosyoloji Araştırmaları Dergisi, 16.2, 1-28.
- ADAMS, K. L., & Iseler, J. I. (2014). **The Relationship of Bedside Nurses' Emotional Intelligence With Quality of Care**. *Journal of Nursing Care Quality*, 29(2), 174-181.
- AKIŞ, N., KORKMAZ, N. H., TANERİ P. E., ÖZKAYA, G., & GÜNEY, E. (2019). **Üniversite Öğrencilerinde Flört Şiddeti Sıklığı ve Etkileyen Etmenler**. *Eskişehir Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi Halk Sağlığı Dergisi*, 4(3), 294-300.
- AKÜZÜM, C. VE ORAL, B. (2015). **Yönetici ve Öğretmen Görüşleri Açısından Okullarda Görülen En Yaygın Şiddet Olayları, Nedenleri ve Çözüm Önerileri**. EKEV Akademi Dergisi, 19 (61).
- ARAGÓN, O. R., CLARK, M. S., DYER, R. L., & BARGH, J. A. (2015). **Dimorphous expressions of positive emotion: Displays of both care and aggression in response to cute stimuli**. *Psychological science*, 26(3), 259-273.
- ASLAN, Ş., & GÜZEL Ş. (2018). **Duygusal Zekâ, Problem Odaklı Stresle Başa Çıkma, İyileşme ve Duygusal Tükenme İlişkileri**. *Yönetim Bilimleri Dergisi*, 16(31), 59-82.
- AYDINTAN, B., KÜNYE, N., & GHAFOURZAY, H. (2019). **Duygusal Zekânın Etkili Liderlik Üzerine Etkisi: Türkiye ve Afganistan Üzerine Karşılaştırmalı Bir Çalışma**. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 11(2), 976-989.
- AYGÜN, C. S. (2007). **Kişilerarası İletişimde Sapkın Şiddet: Manevi Taciz (Mobbing)**. *Kriz Dergisi*, 15(2), 1-14.
- BALDAN, G. A., & AKIŞ, N. (2017). **Flört şiddeti**. *Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*, 43(1), 41-44.
- BALKIS, M., DURU. E., & BULUŞ, M. (2005). **Şiddete Yönelik Tutumların, Özyeterlik, Medya, Şiddete Yönelik İnanç, Arkadaş Grubu ve Okula Bağlılık Duygusu ile İlişkisi**. *Ege Eğitim Dergisi*, 6(2), 81-97.
- BAR-ON, R. (2003). **How important is it to educate people to be emotionally on socially intelligent and can it be done?**. *Perspectives in Education*, 21(4), 3-13.

- BAUMEİSTER, R. F., & LEARY, M. R. (2017). **The need to belong: Desire for interpersonal attachments as a fundamental human motivation.** *Interpersonal Development*, 57-89.
- BORRAJO, E. & GÁMEZ GUADIX, M. (2016). **Abuso" online" en el noviazgo: relación con depresión, ansiedad y ajuste diádico.** *Behavioral Psychology*, 24(2), 221-235.
- CAPEZZA, N. M., & ARRİAGA, X. B. (2008). **You Can Degrade But You Can't Hit: Differences in Perceptions of Psychological Versus Physical Aggression.** *Journal of Social and Personal Relationships*, 25, 225-245.
- CHUNG, D. (2005). **Violence, control, romance and gender equality: Young women and heterosexual relationships.** In *Women's studies international forum*, 28(6), 445-455.
- CIARROCHİ, J., CHAN, A., & BAJGAR, J. (2001). **"Measuring Emotional Intelligence in Adolescents"**. *Personality and Individual Differences*, 31(7), 1105-1119.
- CIARROCHİ, J., CHAN, A., & CAPUTİ, P. (2000). **"A Critical Evaluation of the Emotional Intelligence Construct"**. *Personality and Individual Differences*, 28, 539-561.
- ÇAKAR, U., & ARBAK, Y. (2004). **Modern Yaklaşımlar Işığında Değişen Duygu-Zeka İlişkisi ve Duygusal (Emotional Intelligence: The Changing Relationship of Emotion Intelligence Under Modern Approaches).** *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6, 23-48.
- ÇAPIK, A., SAKAR, T., & APAY, S. E. (2016). **Gebelikte Sağlık Uygulamaları ile Duygusal Zekâ Arasındaki İlişki.** *Institute Of Social Science/Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Elektronik Dergisi*, 6, 12.
- ÇELİK, H., & ONAT-KOCABIYIK, O. (2014). **Genç yetişkinlerin saldırganlık ifade biçimlerinin cinsiyet ve bilişsel duygu düzenleme tarzları bağlamında incelenmesi.** *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(1), 139-55.
- ÇİVİ, S., KUTLU, R., & MORAKOĞLU, K. (2008). **The frequency of violence against women and the factors affecting this: a study on women who applied to two primary health care centers.** *Gülhane Tıp Dergisi*, 50, 110-116.

- DEMİRTAŞ HIÇYILMAZ, B. (2016). **Flört Şiddeti Tutum Ölçeği Geçerlilik ve Güvenirlilik Çalışması**. Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi, 19, 4.
- DOĞRUCAN, A., & YILDIRIM, Z. (2020). **Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Üzerine Bir İnceleme**. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 2(2), 122-138.
- DURMUŞ, E. (2013). **Ergen Bakış Açısıyla Okulda Şiddet ve Çözüm Önerileri**. International Journal of Educational Research, 4(3), 41-57.
- FAVER, C. A., & STRAND, E. B. (2007). Fear, guilt, and grief: harm to pets and the emotional abuse of women. Journal of Emotional Abuse, 7(1), 51-70.
- FERNÁNDEZ-GONZÁLEZ, L., CALVETE, E., ORUE, I., & ECHEZARRAGA, A. (2018). **The role of emotional intelligence in the maintenance of adolescent dating violence perpetration**. Personality and Individual Differences, 127, 68-73.
- FIRAT-KILIÇ, H., ÇAĞLIYAN, S., & SUCU-DAĞ, G. (2017). **Hemşirelik Öğrencilerinin Duygusal Zekâ Düzeyleri ve Etkileyen Faktörler**. Koç Üniversitesi Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi, 14(4), 275-282.
- FİDAN, F., & YEŞİL, Y. (2018). **Nedenleri ve Sonuçları İtibariyle Flört Şiddeti**. Balkan ve Yakın Doğu Sosyal Bilimler Dergisi. 4(1), 16-24.
- FİSKE, A. P. (1992). **The four elementary forms of sociality: framework for a unified theory of social relations**. Psychological Review, 99(4), 689-723.
- FLAKE, T. A., BARROS, C., SCHRAİBER, L. B., & MENEZES, P. R. (2013). **Intimate partner violence among undergraduate students of two universities of the state of São Paulo, Brazil**. Revista Brasileira de Epidemiologia, 16, 801-816.
- FOLLİNGSTAD, D.R., RUTLEDGE, L.L., BERG, B.J., HAUSE, E.S., & POLEK, D.S. (1990). **The role of Emotional abuse in Physically Abusive Relationships**. Journal of Family Violence, 5, 107-119.
- GRATZ, K. L., PAULSON, A., JAKUPCAK, M., & TULL, M. T. (2009). **Exploring the relationship between childhood maltreatment and intimate partner abuse: Gender differences in the mediating role of emotion dysregulation**. Violence and Victims, 24(1), 68-82.

- GÜRKAN, C. Ö., & COŞAR, F. (2009). **Ekonomik Şiddetin Kadın Yaşamındaki Etkileri**. Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanat Dergisi, 2(3), 124-129.
- İNANDI, Y. VE YILDIZ, S. (2014). **Lise Okul Yöneticilerinin Okullarda Şiddeti Önleme Yeterlikleri: Mersin İli Örneği**. Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 4 (2).
- JAFFE, A. E., SIMONET, D. V., TETT, R. P., SWOPES, R. M., & DAVIS, J. L. (2015). **Multidimensional trait emotional intelligence and aggressive tendencies in male offenders of domestic violence**. Journal of Family Violence, 30(6), 769-781.
- JOHNSON, W. L., MANNING, W. D., GIORDANO, P. C., & LONGMORE, M. A. (2015). **Relationship context and intimate partner violence from adolescence to young adulthood**. Journal of Adolescent Health, 57(6), 631-636.
- KEPİR-SALOVY, D., ULAŞ, Ö., & DEMİRTAŞ-ZORBAZ, S. (2014). **Üniversite Öğrencilerinin Çiftler Arası Şiddeti Kabul Düzeylerini Etkileyen Etmenler**. Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi, 5(42), 173-183.
- KILIÇ, G. (2019). **Kadın Akademisyenlerin Kadına Yönelik Ekonomik Şiddet Algısı: Düzce Üniversitesi Örneği**. Muhakeme Dergisi, 2(1), 1-33.
- KOCAK, F. (2001). **Şiddet Olgusu Üzerine**. Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 5(42).
- LABORDE, S., LAUTENBACH, F., ALLEN, M. S., HERBERT, C., & ACHTZEHN, S. (2014). **The role of trait emotional intelligence in emotion regulation and performance under pressure**. Personality and Individual differences, 57, 43-47.
- LANDA, S. U., GONZÁLEZ, S. N., MARTÍNEZ, A. P., LEIVA, M. G., & CASTRO, J. L. G. (2024). **The Boomerang Effect of Suppression of Emotional Expression: Relationship Power, Affectivity and Adolescent and Youth Male-To-Female Dating Violence**. Journal of Youth and Adolescence, 53(1), 36-52.
- LEE, K. D., RODRÍGUEZ, L. M., EDWARDS, K. M., & NEAL, A. M. (2020). **Emotional dysregulation and intimate partner violence: A dyadic perspective**. Psychology of violence, 10(2), 162.

- MARTINS, A., RAMALHO, N., & MORIN, E. (2010). **A comprehensive meta-analysis of the relationship between emotional intelligence and health.** *Personality and individual differences*, 49(6), 554-564.
- MAYER, J. D., & GEHER, G. (1996). **“Emotional Intelligence and the Identification of Emotion”.** *Intelligence*, 22, 89-113.
- MAYER, J. D., & SALOVEY, P. (1993). **The intelligence of emotional intelligence.** *Intelligence*, 17(4), 433-442.
- MAYER, J. D., CAROSA, D. R., & SALOVEY, P. (1999). **Emotional Intelligence meets traditional standards for an intelligence.** *Intelligence*, 27(4), 267-298.
- MERCER, S. (1988). **Not A Pretty Picture: An Exploratory Study of Violence Against Women in High School Dating Relationships.** *Resources for Feminist Research*, 17, 15–25.
- MORELLI, M., BIANCHI, D., BAIOTTO, R., PEZZUTI, L., & CIRUMBOLO, A. (2016). **Sexting, psychological distress and dating violence among adolescents and young adults.** *Psicothema*, 28(2), 137-142.
- MURRAY, C. E., & KARDATZKE, K. N. (2007). **Dating violence among college students: Key issues for college counselors.** *Journal of College Counseling*, 10(1), 79-89.
- NAVARRO, R., LARRANAGA, E., YUBERO, S., & VILLORA, B. (2019). **Psychological correlates of ghosting and breadcrumbing experiences: Preliminary study among adults.** *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(3), 1116.
- NAVARRO, R., LARRANAGA, E., YUBERO, S., & VILLARA, B. (2020). **Ghosting and Breadcrumbing: prevalence and association with online dating behavior among young adults.** *Escritos de Psicología-Psychological Writings*, 13(2), 46-59.
- NAVARRO, R., LARRANAGA, E., YUBERO, S., & VILLARA, B. (2020). **Individual, interpersonal and relationships factors associated with ghosting intention and behaviors in adult relationships: Examining the associations over and above being a recipient of ghosting.** *Telematics and Informatics*, 57, 101513.
- NOZAKI, Y. (2018). **Cross-cultural comparison of the association between trait emotional intelligence and emotion regulation in European-American**

- and Japanese populations.** *Personality and Individual Differences*, 130, 150-155.
- OHNISHI, M., NAKAO, R., SHIBAYAMA, S., MATSUYAMA Y., OISHI, K., & MIYAHARA, H. (2011). **Knowledge, experience, and potential risks of dating violence among Japanese university students: a cross-sectional study.** *BMC Public Health*, 11, 339.
- ÖZCEBE, H. D., ASLAN, A. H., KARABİBER, M. F., KÜÇÜKÖZTAŞ, K., ORANSOY, K., & Ölmez, İ. (2002). **Bir Grup Üniversite Öğrencisinin “Flört Şiddeti” Konusundaki Görüşleri.** *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 13(1), 20-28.
- ÖZKAN, G. (2017). **Kadına yönelik şiddet-aile içi şiddet ve konuya ilişkin uluslararası metinler üzerine bir inceleme.** *Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi*, 7(1), 533-564.
- PEÑA-SARRIONANDÍA, A., MIKOLAJCZAK, M., & GROSS, J. J. (2015). **Integrating emotion regulation and emotional intelligence traditions: a meta-analysis.** *Frontiers in Psychology*, 6, 160.
- PENGPİD, S., & PELTZER, K. (2016). **Intimate partner violence victimization and associated factors among male and female university students in 22 countries in Africa, Asia and the Americas.** *African Journal of Reproductive Health*, 20(1), 29-39.
- PRICE, E. L., & BYERS, E. S. (1999). **The Attitudes Towards Dating Violence Scales: Development and Initial Validation.** *Journal of Family Violence*, 14(4), 351-375.
- QUOİDBACH, J., & HANSENNE, M. (2009). **The Impact of Trait Emotional Intelligence on Nursing Team Performance And Cohesiveness.** *Journal of Professional Nursing*, 25(1), 23-29.
- REED, L. A., TOLMAN, R. M., & WARD, L. M. (2017). **Gender matters: Experiences and consequences of digital dating abuse victimization in adolescent dating relationships.** *Journal of Adolescence*, 59, 79-89.
- REIFF, H., HATZES, N., BRAMEL, M., & GIBBON, T. (2001). **“The Relation of LD and Gender with Emotional Intelligence in College Students”.** *Journal of Learning Disabilities*, 34(1), 66-78.

- RODE, D., RODE, M., & JANUSZEK, M. (2015). **Psychosocial characteristics of men and women as perpetrators of domestic violence.** Polish Psychological Bulletin, 46(1), 53-64.
- SANCHEZ-RUIZ, M. J., & BAAKLİNİ, A. (2018). **Individual and social correlates of aggressive behavior in Lebanese undergraduates: The role of trait emotional intelligence.** The Journal of Social Psychology, 158(3), 350-360.
- SEZER, Ö. (2008). **Çiftler Arası Şiddeti Kabul Ölçeğinin Türkçeye Uyarlanması Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları.** İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 9(16), 1-15.
- SHAFRAN-TİKVA, S., ZELKER, R., STERN, Z., & CHİNİTZ, D. (2017). **Workplace Violence In A Tertiary Care Israeli Hospital-A Systematic Analysis Of the Types of Violence, The Perpetrators And Hospital Departments.** Israel Journal Of Health Policy Research, 6(1), 1-11.
- SHOREY, R. C., BRASFİELD, H., FEBRES, J., & STUART, G. L. (2011). **An examination of the association between difficulties with emotion regulation and dating violence perpetration.** Journal of aggression, maltreatment & trauma, 20(8), 870-885.
- STAPPENBECK, C. A., DAVIS, K. C., CHERF, N., GULATİ, N. K., & Kajumulo, K. F. (2016). **Emotion regulation difficulties moderate the association between heavy episodic drinking and dating violence perpetration among college men.** Journal of aggression, maltreatment & trauma, 25(9), 921-935.
- STRAUS, M. A. (2004). **Prevalence of Violence Against Dating Partners by male and Female University Students Worldwide.** Violence Against Womens, 10(7), 790-811.
- SWOPES, R. M., SİMONET, D. V., JAFFE, A. E., TETT, R. P., & DAVIS, J. L. (2013). **Adverse childhood experiences, posttraumatic stress disorder symptoms, and emotional intelligence in partner aggression.** Violence and victims, 28(3), 513-530.
- TATAR, A., TOK, S., & SALTUKOĞLU, G. (2011). **“Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zeka Ölçeğinin Türkçeye Uyarlanması ve Psikometrik Özelliklerin İncelenmesi”.** Klinik Psikofarmakoloji Bülteni, 21, 4.

- TEKKAS-KERMAN, K., & BETRUS, P. (2020). **Violence against women in Turkey: A social ecological framework of determinants and prevention strategies.** *Trauma, Violence, & Abuse*, 21(3), 510-526.
- TERZİOĞLU, F., GÖNENÇ, İ. M., ÖZDEMİR, F., GÜVENÇ, G., KÖK, G., YILMAZ SEZER, N., & TETİK, S., & AÇIKGÖZ, A. (2013). **Duygusal Zeka Düzeyinin Problem Çözme Becerisi Üzerindeki Etkisi: Meslek Yüksekokulu Öğrencileri Üzerine Bir Uygulama.** *Ejovoc (Electronic Journal of Vocational Colleges)*, 3(4), 87-97.
- THORNDİKE, R. L., & STEIN, S. (1937). **An evaluation of the attempts to measure social intelligence.** *Psychological Bulletin*, 34(5), 275-285.
- TOPLU-DEMİRTAŞ, E. (2016). **“Aşk Mı Şiddet Mi? Flört Şiddeti: Psikolojik Şiddet”.** *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Bülteni*, 4(27), 46-48.
- TÜRK, B., HAMZAOĞLU, N., & YAYAK, A. (2020). **Flört şiddeti üzerine bir inceleme.** *türkiye klinikleri adli tıp ve adli bilimler dergisi*, 17(1), 73-81.
- TÜRKEN, H., BEGÜM, E. S., & ÇALIM, S. İ. (2016). **Öğrenci ebelerin duygusal zekaları ile iletişim becerileri arasındaki ilişki.** *Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 3(4), 447-452.
- WARELOW, P., & EDWARD, K. L. (2007). **Caring As a Resilient Practice in Mental Health Nursing.** *International Journal of Mental Health Nursing*, 16(2), 132-135.
- WATSON, J. B. (1913). **Psychology as the behaviorist views it.** *Psychological Review*, 20(2), 158-177.
- WINTERS, J., CLİFT, R. J., & DUTTON, D. G. (2004). **An exploratory study of emotional intelligence and domestic abuse.** *Journal of Family Violence*, 19, 255-267.
- YAVUZ, M. F. (2001). **Cinsel Saldırı Olgusuna Profesyonel Yaklaşımda Mezuniyet Sonrası Eğitimin Etkisi.** *Adli Tıp Bülteni*, 111-118.
- YUN, J. Y., SHİM, G., & JEONG, B. (2019). **Verbal abuse related to self-esteem damage and unjust blame harms mental health and social interaction in college population.** *Scientific Reports*, 9(1), 5655.
- ZYSBERG, L., & RAZ, S. (2019). **Emotional intelligence and emotion regulation in self-induced emotional states: Physiological evidence.** *Personality and Individual Differences*, 139, 202-207.

ELEKTRONİK KAYNAKLAR

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu (KDCP). 2017.

<https://kadincinayetlerinidurduracagiz.net/veriler/2845/kadin-cinayetlerini-durduracagiz-platformu-2017-veri-raporu> (Erişim Tarihi: 11 Mart 2024)

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu (KDCP). 2019.

<https://kadincinayetlerinidurduracagiz.net/veriler/2889/kadin-cinayetlerini-durduracagiz-platformu-2019-raporu> , (Erişim Tarihi: 11 Mart 2024)

KSGM, (2015). Türkiye’de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması.

https://fs.hacettepe.edu.tr/hips/dosyalar/Ara%C5%9Ft%C4%B1rmalar%20-%20raporlar/Aile%20i%C3%A7i%20%C5%9Eiddet%20Ara%C5%9Ft%C4%B1rmalar%C4%B1/2014_AiSA_Anarapor.pdf , (Erişim Tarihi: 27.02.2024)

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı. 2023. <https://morcati.org.tr/siddetin-dongusu/>

(Erişim Tarihi: 27.02.2024)

TEZLER

AVCI, A. (2010). Eğitimde Şiddet Olgusu Lise Öğrencilerinde Şiddet, Saldırganlık ve Ahlaki Tutum İlişkisi Küçükçekmece İlçesi Örneği. Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul.

BAKIR, A. (2019). Romantik İlişkilerde Siber Flört İstismarının Beden İmgesi ve Benlik Saygısıyla İlişkisi. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi: EBE.

BALCI DEVRİM, S. (2019). *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tez*. İstanbul: Okan Üniversitesi SBE.

CİNAL, B. (2016). *Flört Şiddeti ve Flört Şiddetine Yönelik Tutumun Anksiyete ve Depreyon Düzeyleriyle İlişkisinin İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Işık Üniversitesi, İstanbul.

ÇELİKTAŞ, M. G. (2013). Okuldaki Şiddet Olayları ile Aile İçi Şiddet İlişkisi. Gazi üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

ÇETİN, H. (2004). Öğrenci Ergenlerin Şiddete Yönelik Tutumları: Yaş ve Cinsiyete Göre Bir İnceleme. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

ÇETİNKAYA, M. (2019). Madde Bağımlılığının Kişilerarası Problem Çözme Becerilerinin Şiddeti ve Sosyo-Deomografik Değişkenler Açısından İncelenmesi (Master’s Thesis, Sosyal Bilimler Enstitüsü).

- GÜNDÜZ, Ö. (2019). *İlişkisel Kültürel Kurama Dayalı Programın Üniversite Öğrencisi Kadınların Flört Şiddeti Tutumlarına, Çatışma Çözmelerine İlişkilerine Etkisi*. Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara.
- İFTAR, M. (2016). *Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddetine Yönelik Tutum ve Davranışları*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı, Muğla.
- NORŞENLİ, F. (2009). *Ortaöğretim Kurumlarında Öğrenciler Arasında Yaşanan Şiddetin Türü, Yaşanma Sıklığı ve Nedenleri (Ankara İli Örneği)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi.
- ÖZCAN, Ö. (2009). *Partneri Tarafından Duygusal Fiziksel Şiddete Uğramış ve Uğramamış Kadınların Umutsuzluk Düzeylerinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi.
- YAKUT, S. (2012). *Lise Öğrencilerinde Dindarlık ve Şiddet Eğilimi İlişkisi* Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi.
- YÖRÜK, S. (2010). *Kadına yönelik şiddet: Antalya örneği*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Antalya.
- YUMUŞAK, A. (2013). *Üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutumları, toplumsal cinsiyetçilik ve narsisistik kişilik özellikleri arasındaki ilişki* (Yüksek Lisans Tezi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü).

DİĞER KAYNAKLAR

- ASLAN, D., VEFİKULUÇAY, D., ZEYNELOĞLU, S., ERDEST, T., & TEMEL, F. (2008). Ankara'daki iki Hemşirelik Yüksekokulunun Birinci ve Dördüncü Sınıflarında Okuyan Öğrencilerin Flört Şiddetine Maruz Kalma, Flört İlişkilerinde Şiddet Uygulama Durumlarının ve Bu Konudaki Görüşlerinin Saptanması Araştırması, Hacettepe Üniversitesi Kadın Sorunları Araştırma Merkezi, Teknik Rapor.
- POLAT, G., KÖSE, O. Ö., DEMİR, F., SAVE, D., ÖZEN, G., YANIK, İ. & GÜNEŞ, H. (2006). *Üniversite Öğrencilerinde Sevgili Şiddeti*. Van 10. Ulusal Halk Sağlığı Kongresi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van.
- World Health Organization*. (2002). *World Report on Violence and Health Summary*. Geneva.

World Health Organization. (2005) WHO Multi-country Study on Women's Health and Domestic Violence against Women. Switzerland.

6284 Ailenin Korunması ve Kadına Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun. (2012). Resmi Gazete (Sayı:28239).

EKLER

EK-1 Bilgilendirilmiş Onam Formu

EK-2 Sosyodemografik Bilgi Formu

EK-3 Flört Şiddeti Tutum Ölçeği

EK-4 Çiftler Arası Şiddeti Kabul Ölçeği

EK-5 Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zeka Ölçeği

EK-6 Etik Kurul Onayı

EK 1: BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM FORMU

Değerli Katılımcı,

Bu araştırma İstanbul Aydın Üniversitesi Psikoloji Bölümü Dr. Öğr. Üyesi Beyza Naz DENİZ danışmanlığında Klinik Psikoloji öğrencisi Merve KELEŞ tarafından gerçekleştirilmektedir. 18 yaş üzerinde lisans düzeyinde eğitim görmekte olan üniversite öğrencileri katılabilmektedir. Çalışma; “Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddeti Tutumunun ve Kabulünün Duygusal Zeka Düzeyleri ile İlişkisinin İncelenmesi” ni amaçlamaktadır. Eğer belirtilen kriterleri sağlamıyorsanız lütfen anketi doldurmayınız. Çalışmaya katılımda gönüllülük esas alınacaktır. Çalışmada sizden kimlik bilgileriniz istenmeyecektir. Cevaplarınız sadece araştırmanın amacına uygun olarak bilimsel açıdan kullanılacak ve gizli tutulacaktır. Araştırma yaklaşık 15 dakika sürmekte olup herhangi bir süre kısıtlaması bulunmamaktadır. Çalışma sürerken herhangi bir aşamada çalışmadan ayrılma hakkına sahipsiniz. Ancak formları sonuna kadar ve eksiksiz doldurmanız bu araştırmanın geçerli olabilmesi için önem taşımaktadır. Çalışma ile ilgili bir sorunuz olması durumunda merrvekeles@gmail.com mail adresinden ulaşım sağlayabilirsiniz.

Çalışmaya katılım sağladığınız için şimdiden teşekkür ederiz.

Onay bildirgesi

Çalışmaya kendi rızam ile katılıyorum.

Evet

Araştırmacı: Merve KELEŞ

EK 2: SOSYODEMOGRAFİK BİLGİ FORMU

1.Cinsiyet

Kadın Erkek

2. 18 yaş üzerindeyim.

Evet Hayır

3. Lisans düzeyinde üniversite öğrencisiyim.

Evet Hayır

4. Ekonomik durumunuzu nasıl değerlendirirsiniz?

Düşük

Orta

Yüksek

EK-3: FLÖRT ŞİDDETİ TUTUM ÖLÇEĞİ

	Kesin Katılmıyor	Katılmıyor	Kararsız	Katılıyor	Kesin Katılıyor
1. Kız/erkek arkadaşlığında ilişkinin sürdürülmesi için, tehdit bir araç olarak kullanılabilir.					
2. Kız /erkek arkadaşlığında şiddet karşılıklı saygının olmadığı bir göstergesidir.					
3. Kız /erkek arkadaşlığında şiddet bazen uygulanabilir.					
4. Kız /erkek arkadaşlığında şiddetin olması ilişkiyi düzene sokar.					
5. Kız /erkek arkadaşlığında şiddetin olması normal karşılanmalıdır.					
6. Gerektiğinde erkekler, kız arkadaşına vurabilir.					
7. Gerektiğinde kızlar, erkek arkadaşına vurabilir.					
8. Fiziksel şiddet (tokat, tekme, vurma vb.) uygulayan erkek daha çekicidir.					
9. Kız/erkek arkadaşlığında namus ve ahlak kurallarına uyulmaması fiziksel şiddet nedeni olabilir.					
10. Kız/erkek arkadaşların birbirlerine küçük çaplı vurmaları kabul edilebilir.					
11. Erkekler, kız arkadaşının hoşuna gitmesi için davranışlarını değiştirmelidir.					
12. Kızlar, erkek arkadaşının her istediğini yapmalıdır.					
13. Erkekler, kız arkadaşının her istediğini yapmalıdır					
14. Topluluk içerisinde kızlar yerine erkek konuşmalıdır.					
15. Gerçek sevgi kız/erkek arkadaşının her istediğini yerine getirmeyi gerektirir.					
16. Kızlar ağlayarak erkek arkadaşına her istediğini yaptırabilir.					
17. Kız/erkek arkadaş birbirlerinin para harcamasına karışamaz.					
18. Erkekler, kız arkadaşının kazandığı parayı kontrol etmelidir.					
19. Kızlar, erkek arkadaşının kazandığı parayı kontrol etmelidir.					
20. Kız/erkek arkadaşlar birbirlerinin banka kartlarının					

şifrelerini bilmelidirler.					
21. Kızlar, erkek arkadaşının uygun gördüğü şekilde para harcamalıdır.					
22. Kızların daha önceden cinsel deneyimi varsa, erkek onu cinsel ilişkiye zorlayabilir.					
23. Erkekler, kız arkadaşlarını cinsel zorlamada bulunmamalıdır.					
24. Kızlar, erkek arkadaşlarını cinsel zorlamada bulunmamalıdır.					
25. Erkeğin, kız arkadaşını okşama öpme gibi cinsel davranışlarda bulunurken onun onayını almasına gerek yoktur.					
26. Erkekler kız arkadaşlarını cinsel yakınlaşmaya zorlayabilir.					
27. Kız/erkek arkadaşlığında cinsel zorlama olmamalıdır.					
28. Flört döneminde cinsel eylem yalnızca erkeklerin hakkı olabilir.					

EK-4: ÇİFTLER ARASI ŞİDDETİ KABUL ÖLÇEĞİ

Açıklama: Aşağıda, birlikte çıkmakta olan kişilerin birbirlerine olan bazı davranışlarını kabullenme durumu ile ilgili maddeler bulunmaktadır. Lütfen her maddeyi dikkatle okuyarak o maddede yer alan ifadenin size ne derecede uygun olduğuna karar veriniz. Verdiğiniz karara göre ilgili maddenin karşısındaki seçeneklerden sadece birini işaretleyiniz. Seçenekler:

**“1 = Kesinlikle katılmıyorum, 2 = Katılmıyorum,
3 = Katılıyorum, 4 = Kesinlikle Katılıyorum”**

No	Maddeler	Kesinli kle Katılm ıyorum	Katılı yorum	Kesinli kle Katılı yorum
1	Kız arkadaşını dövecek kadar öfkeli olan bir erkek onu çok seviyor olmalıdır.			
2	Birlikte çıkan çiftler arasındaki şiddet ilişkiyi geliştirici olabilir.			
3	Kızlar bazen çıktıkları erkek tarafından dayak atılmasını hak ederler.			
4	Erkek arkadaşını kasıtlı olarak kıskandıran bir kız dayak atılmasını hak eder.			
5	Erkekler bazen çıktıkları kız tarafından dayak atılmasını hak ederler.			
6	Erkek arkadaşını dövecek kadar öfkeli olan bir kız onu çok seviyor olmalıdır.			
7	Çiftler arasındaki şiddetin kabul edilebilir olduğu zamanlar vardır.			
8	Kız arkadaşını bilerek kıskandıran bir erkek dayak yemeyi hak eder.			
9	Şiddet bazen duyguları ifade etmenin tek yoludur.			
10	Bazı çiftlerin sorunlarını çözmede şiddet kullanması gerekir.			
11	Çiftler arasındaki şiddet kişisel bir meseledir ve insanların buna karışmaması gerekir.			

EK-4: GÖZDEN GEÇİRİLMİŞ SCHUTTE DUYGUSAL ZEKA ÖLÇEĞİ

Aşağıda çeşitli durumlara ilişkin ifadeler bulunmaktadır. Lütfen ifadeyi okuduktan sonra size uyma derecesini sağ taraftaki kutucuklardan birini işaretleyerek belirtiniz.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
	1. Kişisel sorunlarımı başkaları ile ne zaman paylaşacağımı bilirim.				
2. Bir sorunla karşılaştığım zaman benzer durumları hatırlar ve üstesinden gelebilirim.					
3. Genellikle yeni bir şey denerken başarısız olacağımı düşünürüm.					
4. Bir sorunu çözmeye çalışırken ruh halimden etkilenmem.					
5. Diğer insanlar bana kolaylıkla güvenirlere.					
6. Diğer insanların beden dili, yüz ifadesi gibi sözel olmayan mesajlarını anlamakta zorlanırım.					
7. Yaşamımdaki bazı önemli olaylar neyin önemli neyin önemsiz olduğunu yeniden değerlendirmeme yol açtı.					
8. Bazen konuştuğum kimsenin ciddi mi olduğunu yoksa şaka mı yaptığını anlayamam.					
9. Ruh halim değiştiğinde yeni olasılıkları görürüm.					
10. Duygularımın yaşam kalitem üzerinde etkisi yoktur.					
11. Hissettiğim duygularım farkında olurum.					
12. Genellikle iyi şeyler olmasını beklemem.					
13. Bir sorunu çözmeye çalışırken mümkün olduğunca duygusallıktan kaçınırım.					
14. Duygularımı gizli tutmayı tercih ederim.					
15. Güzel duygular hissettiğimde bunu nasıl sonlandıracağımı bilirim.					
16. Başkalarının hoşlanabileceği etkinlikler düzenleyebilirim.					
17. Sosyal yaşamda neler olup bittiğini sıklıkla yanlış anlarım.					
18. Beni mutlu edecek uğraşlar bulmaya çalışırım.					
19. Başkalarına gönderdiğim beden dili, yüz ifadesi gibi sözsüz mesajların farkındayım.					
20. Başkaları üzerinde bıraktığım etkiyle pek ilgilenmem.					
21. Ruh halim iyiyken sorunların üstesinden gelmek benim için daha kolaydır.					
22. İnsanların yüz ifadelerini bazen doğru anlayamam.					
23. Yeni fikirler üretmem gerektiğinde duygularım işimi kolaylaştırmaz.					
24. Genellikle duygularımın niçin değiştiğini bilmem.					
25. Ruh halimin iyi olması yeni fikirler üretmeme yardımcı olmaz.					
26. Genellikle duygularımı kontrol etmekte zorlanırım.					
27. Hissettiğim duygularım farkındayım.					

28. İnsanlar bana, benimle konuşmanın zor olduğunu söylerler.					
29. Üstlendiğim görevlerden iyi sonuçlar alacağımı hayal ederek kendimi güdülerim.					
30. İyi bir şeyler yaptıklarında insanlara iltifat ederim.					
31. Diğer insanların gönderdiği sözel olmayan mesajların farkına varırım.					
32. Bir kişi bana hayatındaki önemli bir olaydan bahsettiğinde ben de aynısını yaşamış gibi olurum.					
33. Duygularımda ne zaman bir değişiklik olsa aklıma yeni fikirler gelir.					
34. Sorunları çözüm biçimim üzerinde duygularımın etkisi yoktur.					
35. Bir zorlukla karşılaştığım zaman umutsuzluğa kapılırım çünkü başarısız olacağıma inanırım.					
36. Diğer insanların kendilerini nasıl hissettiklerini sadece onlara bakarak anlayabilirim.					
37. İnsanlar üzgünken onlara yardım ederek daha iyi hissetmelerini sağlarım.					
38. İyimser olmak sorunlar ile baş etmeye devam edebilmem için bana yardımcı oluyor.					
39. Kişinin ses tonundan kendini nasıl hissettiğini anlamakta zorlanırım.					
40. İnsanların kendilerini neden iyi ya da kötü hissettiklerini anlamak benim için zordur.					
41. Yakın arkadaşlıklar kurmakta zorlanırım.					

EK-6 Etik Kurul Onayı

Evrak Tarih ve Sayısı: 04.07.2023-89091

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı : E-88083623-020-89091
Konu : Etik Onayı Hk.

04.07.2023

Sayın Merve KELEŞ

Tez çalışmanızda kullanmak üzere yapmayı talep ettiğiniz anketiniz İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Komisyonu'nun 08.06.2023 tarihli ve 2023/05 sayılı kararıyla uygun bulunmuştur.

Bilgilerinize rica ederim.

Dr.Öğr.Üyesi Alper FİDAN
Müdür Yardımcısı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : BSD4F5M3VP Pin Kodu : 79772

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/istanbul-aydin-universitesi-ebys?>

Adres : Beşyol Mah. İnönü Cad. No:38 Sefaköy , 34295 Küçükçekmece / İSTANBUL

Telefon : 444 1 428

Web : <http://www.aydin.edu.tr/>

Kep Adresi : iau.yazisleri@iau.hs03.kep.tr

Bilgi için : Tuğba SÜNNETÇİ

Unvanı : Yazı İşleri Uzmanı

Tel No : 31002

ÖZGEÇMİŞ

Ad-Soyad: Merve KELEŞ

ÖĞRENİM DURUMU

Lisans:

2018, İstanbul Aydın Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Psikoloji,

Yüksek Lisans:

2024, İstanbul Aydın Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Psikoloji Anabilim Dalı, Klinik Psikoloji Bilim Dalı